

Seslání Ducha Svatého, sv. František Saleský, *Cesta k Bohu*

Nejlepším znamením, že nás vede Duch Boží,
je mír a pokoj v srdci, bez vytržení a bouřlivých pocitů.
Protože Boží Duch je sice mocný, ale mírné a klidné povahy.
Duch zla je však neklidný, prudký, bouřlivý.
Lidi, kteří podléhají tomuto klamu, poznáš podle toho,
že jsou netrpěliví, svévolní, pyšní, lstiví, bouřliví
a pod záminkou horlivosti všechno mění, převracejí, vylepšují, obnovují.
Není nikdo, koho by nekritizovali, nic, co by nepohaněli.
Jsou lidé, kteří pod krásným heslem „horlivost pro Boží čest“
si povolují otěže svojí sebelásky.
Je velkým omylem, když si myslíme, že služba Bohu,
kterou vykonáváme bez zvláštní chuti, bez dojetí, *ba s chladným srdcem*,
je božskému majestátu méně příjemná.
Spíše opak je pravdou. S naším jednáním je to jako s růžemi,
které sice vypadají půvabněji, když jsou čerstvé,
ale usušené vydávají ještě silnější a líbeznější vůni.

Seslání Ducha svatého, Svátost biřmování

Většina národů provádí na začátku dospívání rituály. Mladí muži jsou odloučeni od svých matek, zavedeni do buše, musejí se postit a jsou tam ponecháni o samotě. U některých australských kmenů vytrhnou chlapci zub na znamení toho, že zemřel jako dítě, aby znovu vstal jako dospělý. V dřívějších dobách dával biskup při biřmování biřmovanci políček. Když něco člověka bolelo, lépe si to pro život zapamatoval. Dnes už se políček nedává, ale něco to mělo do sebe. Mladík v dnešní době, který se v otcově automobilu prohání velkou rychlostí po silnici, nahrazuje si v dospívání ritu-

ál, který mu mělo poskytnout křesťanské biřmování. Pro mladé lidi není lehké jen tiše sedět a vnímat sebe sama v mlčení a osamění, přesto k dospívání patří poznávání a přijímání sama sebe.

Slovo biřmování pochází od slova firmare, to znamená upevnit, posílit, uschopnit, zadržet před pádem, dát tvar. Biřmování má mladého člověka posílit v jeho křesťanském bytí a dodat mu skrze Ducha svatého stálý tvar, aby se v tomto světě naučil stát sám při sobě, aby našel své místo a mohl žít v tomto často bezduchem světě z moci Ducha svatého, a aby ho přetvářel podle Boží vůle.

Biřmování má být chápáno jako svátost proměny dospívajícího v dospělého. Mladý člověk už nemá být pokládán jen výhradně za dítě svých rodičů. Znovuzrozením z Ducha svatého má najít svou vlastní identitu a převzít odpovědnost za sebe a svůj život. Dnes je moderním trendem odpovědnost za svůj život svalovat na druhé. Podsouváme rodičům vinu za to, že jsme získali málo sebedůvěry, že jsme málo nadaní, že nám nedovolili žít svůj život podle svých představ. Mnoho lidí zůstává v postoji dítěte, které uplatňuje pouze očekávání vůči druhým – rodičům, společnosti, církvi. Člověk odmítá přijmout zodpovědnost za druhé. Cítí se být v roli oběti. Vinu na mém neúspěchu nesou vždy ti druzí. Rodiče mohou za to, že jsem depresivní a nemohu svůj život zvládnout. Učitelé jsou vinni, že nemohu rozvíjet své schopnosti. Církev může za to, že nemám radost z víry. Společnost může za to, že jsem nedosáhl vysněného zaměstnání. Protože mnozí lidé nechtějí převzít odpovědnost ani sami za sebe, nejsou ochotni převzít v církvi a ve společnosti odpovědnost za jiné. K dospělosti však patří, že za svůj život odpovídám sám. Musím přijmout to, že jsem takový, jaký jsem, jinak ustrnu v roli žalobce druhých nebo v roli diváka, který se dívá, jak jeho život plyne, aniž by do něho sám zasáhl.

Jsem odpovědný za svůj osobní všestranný rozvoj. Jsem odpovědný za pořádek nejen ve svém vlastním pokoji, ale i za určitou část společné domácnosti. Pokud jsou biřmovanci ve farnosti uvedeni mezi dospělé, ale doma zaujímají staré postavení, postrádá to smysl. Bylo by tedy dobré, aby se biřmování stalo podnětem k prodiskutování odpovědnosti za život v rodině. Svou odpovědnost se mladí mohou učit přebírat i ve škole. Kde jsou slabší, kteří potřebují pomoci, kteří jsou překřikováni nebo kterým se druzí posmívají. To všechno jsou příležitosti osvědčit se jako biřmovanec.

Mladí biřmovanci mají objevit své vlastní charisma: Co umím? Na čem mi záleží? Co je mým posláním? Neměl bych se už pouze ptát: Co z toho

mám? Spíš bych se měl ptát: Čím mohu přispět? Tato změna pohledu osvobozuje mladého člověka, aby přestal kroužit kolem sebe sama a klade na něj požadavky, aby rozvíjel své síly a použil je pro určitý úkol, který ho fascinuje. U mnoha mladých lidí je cítit za jejich nepřístupnou maskou obrovskou nejistotu a silné pocity méněcennosti. Duch svatý je chce skrze svátost biřmování osvobodit od hloubání o tom, co si o nich druzí asi myslí a zda se jim nebudou smát. Kdo žije z Ducha svatého je sám sebou a nemusí se stále srovnávat s jinými. Svobodně a upřímně říká, co si myslí a cítí. Žije sám ze sebe, a ne z potvrzení druhých. Nejsme lepší, když nás někdo chválí ani nejsme horší, když nás někdo kritizuje a napomíná. Biřmování nám má pomoci, abychom našli svou vlastní řeč od srdce a nepapouškovali, co říkají ostatní a co se dneska hodí.

Zapamatuj si:

Biřmování je svátost, kterou je pokřtěný člověk od Ducha svatého posilňován ve víře, aby podle ní žil, ji šířil, statečně vyznával a proti nepřítelům spásy bojoval. Na znamení, že kmotr chce v tomto svém svěřenci pomáhat, položí svou pravou ruku na pravé rameno biřmovance ve chvíli, kdy jej maže biskup na čele svatým olejem (křížmem). **Biřmování uděluje pravidelně biskup a výjimečně kněz zplnomocněný biskupem.** Je vhodné, aby kmotr křestní byl i kmotrem biřmovacím. Tím se totiž naznačí spojitost mezi svátostmi křtu a biřmování. V dřívějších katechismech se to nedoporučovalo, ale dnes se to naopak doporučuje. Obojí řešení má své opodstatnění a smysl.

Pokřtěný člověk zatím většinou více potřebuje církev než ona jeho, biřmovaného křesťana naopak už více potřebuje církev k svému úkolu. Jsou lidé, kteří chtějí mít jen práva církve, ale nemít žádné povinnosti.

Slavnost Soslání Ducha svatého, Smolen

PRAVÝ A FALEŠNÝ POKOJ

Jsem neklidný.

Stresy a strachy a nenaplněné touhy se prohánějí mou duší, takže v ní bývá deštivo, bouřливо a smutno.

Co se mnou bude?

Je mi dvacet a ptám se, co když nebudu umět dobře žít, co když nenajdu svou cestu?

Je mi čtyřicet a ptám se,

co když nezvládnou všechnu tu pracovní a domácí zátěž,
jež je na mě naložena? Co když nezachovám věrnost?
Co bude s mými dětmi v tomhle nestálém a nebezpečném světě?
Je mi šedesát a ptám se, co když nebudu umět stárnout,
trápí mě, co jsem nestihl a co už nestihnu, jsem plný výčitek a obav.
Je mi osmdesát a ptám se, co když nebudu umět umírat,
a co ti druzí kolem mě, možná materiálně nezajištění,
možná Bohu vzdálení, co si počnou?

Důvody k nepokoji se najdou v každém věku.
Právě nepokoj přitom mistři duchovního života označují
za – po hříchu – to největší zlo, které ohrožuje duši,
za zdroj pokušení, neboť nepřítel, satan,
rád loví v rozbouřených, kalných vodách našeho nitra.
Získá z nich nejedno naše zlé a zmatené rozhodnutí.
Jsme-li totiž znepokojení, ztrácíme soudnost.

Dnes slavíme slavnost seslání Ducha svatého, Ducha pokoje.
Kde ho získat? Jak si ho uchovat?
Než však budeme moci promluvit o působení Těšitele v naší duši,
zastavme se u karikatur pravého vnitřního míru.
Ne každý klid totiž pochází od Pána.

**Falešný pokoj má přinejmenším čtyři tváře:
kompromis se zlem, kapitulaci před zlem, zamlčování zla
a spokojenost s menšími dobry, než je Bůh.**

Nejprve **kompromis se zlem.**
Obětují kadidlo modlám, abych měl klid
a zachoval život sobě i druhým, řekl si křesťan ve 2. století po Kristu.
Podepíšu jim ten papír, abych měl klid a děti mohly studovat,
řekl si křesťan ve 20. století po Kristu.
Zacpu si uši před katolickou sexuální etikou,

abych měl klid, mohl pohodlněji žít a budovat kariéru,
řekne si křesťan ve 21. století po Kristu.
Jenže tento pokoj stojící na kompromisu se světem
je jen dočasný a vratký,
časem přestane fungovat, a pokud ne,
pak jen za cenu, že se ohluším před Božím hlasem.
Tento pokoj, který není z Ducha svatého
navíc brání proudění milosti v organismu Církve,
takže svět dosud nehoří vírou, protože jsme se s ním smířili,
místo, abychom jej dobili pro Krista.

Druhou falešnou formou pokoje je **kapitulace před zlem**.
Projevuje se tehdy, když z lenosti, slabosti nebo z touhy po klidu
odmítám každý konflikt,
raději dopouštím, aby někdo krátil má i cizí práva,
než abych se s takovým člověkem konfrontoval.
Pasivně polykám urážky a příkoří,
stávám se bezmocnou loutkou v cizích rukou,
anebo snáším, aby se jí stávali lidé kolem mě,
protože chci především pokoj. Nesnáším spory a hádky.
Ramenaté zlo se zatím vzmáhá, zatímco dobro bezbranně kužká v koutě.
Pasivita není synonymum svatosti.
Kristus není vzorem chudáka, který nemá sílu se bránit.
Po celý svůj veřejný život vstupoval odvážně do sporů,
a pokud Jeho kříž něco sděluje světu,
pak to není svědectví o slabosti, co se neumí postavit protivníkům,
ale svědectví o síle lásky, která se nebojí pro druhého položit i život.

Třetí falešnou formou pokoje je **zamlčování zla**.
*Zvlášť markantní je to tam, kde došlo ke zneužívání nebo týrání.
Rodina touží po klidu, chce zapomenout na minulost
a totéž žádá od oběti.
A z oběti, která byla cílem sexuálního nebo fyzického násilí
a odvažuje se ozvat,
se postupem času stává v očích druhých viník jen proto,
že své okolí konfrontuje se svými dosud neuzdravenými ranami.
„Je to dávno. Proč to vytahuješ,“ řeknou jí.*

Copak nebudeme mít nikdy klid?
Všichni se tváří, že se nic nestalo,
případně, že vina je v samotné oběti, která se nechce smířit.
Zatímco k pachatelovi se okolí chová jako dosud,
přijímá ho zpět do svého středu,
oběť bývá z vlastní rodiny a obce vyčleněná.
Situace je natolik náročná na empatii,
že nakonec okolí z touhy mít klid problém popře.
Oběť je nemístně nucena k odpuštění a zapomenutí,
v pozadí tohoto tlaku však není křesťanská láska,
ale sobecká touha po klidu, po laciném pokoji bez pokání.
Jenže takto neléčené rány
prohnisají i do dalších generací a škoda se nenapraví,
dokud nebude ututlané zlo otevřeně pojmenováno
a uzdraveno kajícími.

Čtvrtou falešnou formou pokoje je **světská spokojenost** lidí,
kteří jsou plně ponořeni do pozemských skutečností
a zdá se jim, že Boha nepotřebují.
Utíkají do svých prací a zábav
a svou duši dočasně otupují před otázkami.
Lidé žijící bez Boha, a přitom nemající klid
jsou spásou blíže než ti, které uchvátila taková spokojenost.
Lépe je pociťovat vratkost všeho stvořeného,
než se v tomto světě zabydlet, jako by snad měl trvat.
Proto i pro křesťana je dobré často Bohu opakovat:
„Nedopust', abych byl šťastný bez Tebe.“
Není totiž nic horšího než štěstí bez Boha.
Je to jako trpět vážnou nemocí, a přitom necítit bolest.

Pro člověka žijícího daleko od Pána je tedy nepokoj požehnáním,
neklid je mu pobídkou k změně.
Naproti tomu pro člověka, který usiluje o přátelství s Bohem
je nepokoj důmyslným pokušením,
které chce rozvrátit křesťanův vnitřní život.

Satan, který již nemůže zbožné duše snadno svést tím,

že je strhne k těžkým hříchům, se jim snaží vzít alespoň vnitřní klid. Vůli ani rozum ovládnout nemůže, ale smí ponoukat obrazy fantazii. Jitří naši představivost a odvádí nás z přítomnosti. Tak nás obtíží starostmi a vzdálí Bohu. Necháváme se pak sužovat stresem, pocitem, že nestíháme. Anebo neopodstatněným strachem, který vyvolává představa toho, co by se jednou snad možná mohlo stát. Anebo nás ten zlý z přítomnosti odvede skrze představu budoucích dober, které nemáme a které bychom mohli a měli mít a my se pak ženeme za velkolepým cílem v dálce, který splaskne, jakmile jej sevřeme v rukou.

Odpovědí na tento druh nepokoje působeného pokušením je důvěra v Boha, který nás nenechal ve světě opuštěné, ale dal nám svého Ducha a vede nás svou prozřetelností, důvěra pravidelně přiživovaná modlitbou. Nikdy, i kdybych měl sebevíc práce, tedy nezačnu den činností, ale vždy nejprve ztišením a modlitbou, abych si uvědomil, kdo jsem, kde jsem, proč tu jsem, pro Koho jsem a že tíhu všeho, co je na mně naloženo, nenesu sám, ale že Jiný mě má i se vším, co nesu, pevně v rukou, jen pokud se nechám vést. Také nikdy, i kdybych byl sebevíc unavený, neskončím den, aniž bych ho před spaním znovu odevzdal Pánu do náruče.

A pokud jen trochu mohu, měl bych navíc několikrát denně krátce zpytovat svědomí, zda „držím svou duši v rukou“, anebo zda mi ji „ukradla“ nějaká vášeň, působící nepokoj: láska, závist, nenávisť, chtivost, bázlivost, poživačnost, omrzelost..., vášeň, která mě vzdaluje od Božího plánu s mým životem.

Znepokojivým myšlenkám nesmím ustupovat: když vyhovím těm malým, přijdou po nich horší... Nepokoj je třeba nést, dokud nepřejde, a dokud trvá, je třeba se vyvarovat vážných rozhodnutí.

Byla by chybná.

Jedna stará nemocná vdova po sedmi infarktech odpovídá na všechny své úzkosti, které nutně přicházejí tím, že nepustí růženec z rukou a modlí se, dokud útlak nepřejde. O co snazší by bylo zaléčit nepokoj útekem – časopisem, televizí – snazší, ale zhoubné... byl by to útek od duchovního boje.

Pokud neklid dlouho nepomíjí navzdory modlitbám, je dobré své utkvělé obavy a tužby svěřit duchovní osobě: po vyslovení totiž často ukážou svou pravou tvář, projeví se jako pokušení a zmizí.

*Mluvili jsme o falešných podobách pokoje,
mluvili jsme o nepokoji, jaký může trápit i lidi zbožné.
A co pravý pokoj, který přísluší k dnešní slavnosti?
Popsat jej je mnohem těžší než vylíčit jeho karikatury.
Na lidech, kteří otvírají své životy Duchu svatému,
je však v rostoucí míře vidět.*

Je to pokoj paradoxní,
nijak se nepodobá unylé netečnosti těch,
kdo jsou jako leklé ryby a nic jimi nepohne.
V tomto pokoji je totiž energie, oheň,
odvaha jednat a trpět a stavět se skutečnosti čelem.
Avšak ne se zběsilou zbrklostí uspěchaných organizátorů,
kteří kolem sebe šíří jen stres,
takže se druzí se v jejich blízkosti cítí
jako na krizovém zasedání válečného štábu.
Horlivost, kterou Duch svatý působí, je pokojná.

A pokoj, který působí, je horlivý.
Duch dává pohyb ztuhlému svalstvu duše,
zaplavuje ji radostnou ochotou konat Boží vůli
a snášet zkoušky, jaké každá jednotlivá chvíle přináší.
Právě takový pokoj lidé bez víry upřímným křesťanům závidějí
takový pokoj přitahuje druhé do Církve účinněji než spousty slov.
Je to tak již od dob, kdy se první holčička raději nechala
roztrhat v aréně lvem, než aby se zřekla Krista.

**Okolostojící se s úžasem ptali, kde vzalo dítě sílu
zvolit si pokoj, který není z tohoto světa,
zatímco oni sami žili v kompromisním pokoji se světem.**

Mnozí se přidali na její stranu a Církev rostla. A roste dodnes.

Bez Ducha svatého, dárce tohoto horlivého pokoje,
se podobáme lidem, kteří by rádi
na veslici zdolali obrovský oceán ctnosti jen pomocí vlastních svalů.
Bůh po nás přitom takovou smutnou námahu nežádá.
Proč nepozveme Ducha svatého, aby zavanul do našich plachet?
Poplujeme mnohem rychleji
a jeho vanutí nás neomylně nasměruje k přístavu pravého pokoje.
Amen.

Hod Boží Svatodušní, Kodet, A

*„Bez Ducha svatého nejsme schopni žít svůj každodenní život.
On způsobuje, že jsme schopni žít z víry, modlit se, plnit své poslání,
neztrácet naději a mít dost lásky k lidem, přátelům i nepřátelům.
Ducha svatého potřebujeme ke všemu.“* Vojtěch Kodet

Ježíš předával svého Ducha apoštolům postupně.
Nejprve na Kalvárii, (když naklonil hlavu a skonal),
potom ve večěradle,

a pak o letnicích.

1. Na kříži dal Ducha života, abychom mohli žít s Bohem, a abychom se zřekli Ducha smrti, který nás uzavřel do věčné smrti a beznaděje.

2. Ve večeradle dává Ducha odpuštění, pokoje a smíření. To také my sami od sebe dát nemůžeme.

Jen v síle Ducha svatého můžeme konat skutek Boží, kterým je odpuštění.

3. O letnicích přijímají apoštolové Ducha k šíření evangelia a službě v tomto světě.

Duch svatý způsobuje, že žijeme v tomto světě

- životem, který nekončí;

- životem, který nás přesahuje;

- životem ve spojení s Kristem v moci jeho lásky, v síle lásky a milosrdenství, které předáváme druhým a v síle svědectví o Kristu a o jeho lásce Otce.

Každému z nás teď a tady Ježíš říká: „Přijmi Ducha svatého.“

Slavnost Soslání Ducha svatého, Kodet, B

Slavnost Soslání Ducha sv. představuje plnost velikonočního tajemství.

Otec spolu se Synem nám dávají svého Ducha, toho Ducha, který působil v Ježíšově těle, v jeho životě, abychom my v tomto světě mohli žít Božím životem a splnit poslání, které nám Bůh svěřil.

V úryvku dnešního evangelia, z 15. a 16. kapitoly Janova evangelia, je kladen důraz na 3 skutečnosti, které v nás působí Duch svatý.

1. Duch svatý vydává svědectví o Kristu a také nás uschopňuje vydávat svědectví.

Nejprve nám Duch svatý, stejně jako prvním učedníkům, osvětluje, kdo je to Ježíš. Poznání Ježíše v Duchu svatém nás vede k úžasu z Boží dobroty, lásky, věrnosti; vede nás k vděčnosti, ke chvále.

Vede nás také k touze, abychom Ho milovali a zakoušeli jeho lásku. Proto je tak důležité, abychom poznávali Krista v Duchu. Jsme povoláni svědčit o tom, co pro nás Ježíš udělal, co pro nás znamená, co nabízí každému a co je připraven zprostředkovat všem těm, za které zemřel a prolil svou krev. Proto si nemůžeme nechat pro sebe to, co jsme s Kristem zažili a co v našem životě koná.

To druhé, co působí Duch svatý, jako Duch pravdy a Duch Přímlyvce, je, že se stane naším průvodcem v tomto světě.

Ježíšova reálná přítomnost v tomto světě je jenom díky Duchu svatému. Duch svatý, který zpřítomňuje Ježíše, působí také v nás, v srdci každého z nás. Osvětluje naši mysl a vede nás po Božích cestách.

Vede nás k pochopení toho, co se děje ve světě, v našem životě i kolem nás. Jinak je náš život, i celé společnosti, zahalen velikými tajemstvími, nepochopitelnými věcmi.

A Boží nepřítel nás pokouší, abychom nerozuměli tomu, co se děje.

Je to právě Duch svatý, který nám dává pochopení toho, co se děje, i toho, co se má stát. Všech událostí spojených s posledním časem, který prožíváme.

Učí nás rozumět znamením doby.

Tak jako učedníci nebyli schopni pochopit všechno hned, tak ani my ne.

Duch svatý nám postupně odkrývá věci týkající se Božího i našeho života.

3. Duch svatý vede k oslavení Ježíše.

Především tím, že nás stále více připodobňuje Kristu.

Boží sláva je v tom, když co nejvíce nás bratří a sester budeme zrcadlit Ježíšovu tvář, jeho lásku, jeho pokoru, jeho dobrotu, jeho milosrdenství. V životě každého z nás se má zjevit sláva Ježíšova.

Duch svatý nás vede k životu, jakým žil Ježíš, ke slávě Otcově.

To je naplnění života každého Ježíšova učedníka.

Slavnost Soslání Ducha svatého, Kodet, C

Izraelité o Letnicích slavili přijetí *Staré Smlouvy*, Zákona Božího na Sinaji. Ale pro Ježíšovy učedníky se Letnice se staly přijetím nové, definitivní smlouvy, vepsané Duchem Svatým do lidských srdcí.

Ježíš důsledně spojuje dar Ducha svatého a jeho působení v nás v plnosti, s láskou k jeho osobě, tedy ke Kristu.

S láskou, která je odpovědí na jeho lásku.

Ježíš sám osobně prosí Otce

o definitivní dar jejich vzájemné lásky pro nás, o dar Ducha.

Nemusíme mít tedy starost o to, že by Bůh nám svého Ducha nechtěl dát.

On ho dal a nabízí. Dostáváme Ducha svatého v té míře,
v jaké se otevřeme Ježíšově lásce, přijmeme ji;
do jaké míry na tu lásku odpovíme;
to znamená, do jaké míry se zřekneme sebe; a sjednotíme se s Kristem.
Tato láska, to není nějaký lidský pocit,
ale zahrnuje celou osobu, vůli, mysl, naše jednání.
Je to volba, rozhodnutí, žít svůj život pro milovaného a společně s Ním.
Projevuje se poslušností vůči Ježíšovým příkázáním
a poslušností vůči jeho slovu.
Doslova slyšíme: Kdo mě miluje, bude zachovávat má příkázání,
bude zachovávat mé slovo. Čili bude dělat a smýšlet jako Ježíš.
Duch svatý nás bude potom stále hlouběji uvádět do pochopení toho,
co Ježíš učil, čím žil a co se nás týká, protože my máme učit,
to co učil Ježíš, myslet, jako myslel Ježíš a žít jeho životem
v okolnostech života do kterých jsme postaveni.
Protože Duch svatý vlastně zpřítomňuje Ježíšův život v každém z nás.
A On bude s námi navždy.
Veliký příslib, který Ježíš dal svým učedníkům
a platí všem, kteří Mu uvěří a Jeho milují.
Už nikdy nebudeme sami, protože budeme mít milost Ducha svatého.
A skrze tento dar budeme žít s celou Trojicí.
Budeme žít v Otcově lásce, v Ježíšově blízkosti a pod vedením Ducha.

Slavnost Seslání Ducha svatého

Prostřednictvím Ducha sv. se pro nás velikonoční událost stane skutečností.

Skrze Ducha sv. je pro nás Bůh přítomný.

Bez Ducha sv. je Bůh vzdálený.

Kristus zůstává v minulosti, evangelium je mrtvou literou,
církev pouhou institucí,
autorita se stává nástrojem ovládnutí lidí,
misie jsou pouhou propagandou a humanismem,
liturgie vzpomínkovým rituálem,

křesťanské chování zotročující morálkou, život je živoření.
NAOPAK s Duchem svatým je vesmír povýšen
a sténá v porodních bolestech, protože rodí Boží království,
člověk bojuje proti tělu, Kristus je přítomen,
evangelium je životodárná moc,
církev je znamením společenství Nejsvětější Trojice,
autorita je osvobozující služba,
misie jsou letnice,
liturgie je vztah lásky a předjímání nebeské slávy,
lidské chování je zbožštěno,
život se stává radostnou oslavou Boha. *sv. Ignác Antiochijský*

Mnoho křesťanů nepotřebuje Boha k plnění Božích přikázání,
k modlitbě, ke mši svaté, ke svaté zpovědi,
k jejich životním zásadám a náboženskému praktikování,
protože žijí bez Ducha sv. podle své vůle, podle svého vidění a chápání.
Duch svatý není luxus pro několik charismatiků.
Duch svatý je pro každého křesťana nutný jako vzduch k dýchání.
Teprve když má člověk touhu odpovědět na Boží lásku,
tak najednou zjistí, že toho není schopen.
Začne děkovat za tu touhu a prosit o tu schopnost milovat,
kteřá je možná jen mocí Ducha svatého.

Slavnost Seslání Ducha svatého, Smolen Podřízenost Duchu svatému

*Bez Ducha svatého je Bůh daleko.
Kristus zůstává v minulosti,
evangelium je mrtvá litera,
církev je pouhou institucí,
autorita se stává útlakem,
misie propagandou,
liturgie pouhou vzpomínkou
a křesťanské chování se stane zotročující morálkou.*

Bez Ducha svatého člověk pádluje sám,
pádluje často špatným směrem,
zatímco by mohl napnout plachty
a přes oceán zkoušek plout silou,
která je dána shora.

*Rod lidí má čtyři věci, které jsou na moři k ničemu:
kormidlo, vesla, kotvu. A strach z utonutí.*

Je třeba plout silou darovanou shora.
Tu sílu je třeba si vyprosít –
tak, jako to v čase mezi Nanebevstoupením a Letnicemi
udělali apoštolové spolu s Marií ve večeradle.
Je třeba si ji vyprošovat pořád,
aby naše duše neplula na pozemský pohon vlastních potřeb a přání,
protože s ním plavba poněkud drhne.
Je třeba si tu sílu vyprošovat pořád,
protože Duch svatý přichází na pozvání
a nevlamuje se do dveří, které mu nikdo neotevře.

Je třeba se v tichu otvírat Duchu svatému, který se v nás modlí.

Čím více setrváváme v tichu,
tím větší máme šanci zaslechnout Boží šeptání. (...)
Duch svatý je v nás, ale nás často naplňují celé orchestry,
které překryjí Jeho hlas...

Modlitba znamená dlouhou dobu pouště a vyprahlosti,
i když máme chuť raději se vrátit ke snadným rozkoším světa
než čekat na Boha.

A když pak Duchu otevřeme a on přijde,
nepřinese nutně záplavu pozitivních emocí,
ale dá schopnost poznat a plnit Boží vůli,
což je základ každé trvalé radosti a pokoje v křesťanově životě. “
Možná však člověk vzhledem k životním okolnostem
není dlouhých hodin ticha schopen,
neboť domov ani pracoviště mu žádné ústraní neposkytuje.
I pro takového by tu jeden recept byl.

Belgický primas, kardinál Mercier (1851-1926), muž, který se za první světové války statečně postavil pruským okupantům a posiloval celý národ, v době, kdy byla jeho země pustošena nepřáteli, zjevil toto malé tajemství svým věřícím:
„Rád bych vám odhalil tajemství štěstí a svatosti, každý den zkuste na pět minut zkrotit svou představitost, zavřete oči před smyslovými podněty a odvráťte sluch od hluků světa, abyste vstoupili do sebe. Pak ve svatosti své pokřtěné duše (jež je chrámem Ducha svatého), se k Duchu svatému obraťte a řekněte mu [těmito nebo podobnými slovy]:
,Ó, Duchu svatý, Duše mé duše, klaním se ti!
Osvěcuj mě, ved' mě, posiluj mě, utěšuj mě.
Říkej mi, co mám dělat. Dávej mi své pokyny.
Slibuji, že se podvolím všemu, co po mně žádáš a že přijmu vše, co dopustíš, aby se mi stalo.
Pouze mi odhal svou vůli.'
Pokud budete takto jednat [praví kardinál Mercier], váš život poplyne vpřed šťastně, pokojně a bude plný útěchy, dokonce i uprostřed zápasů.
Obdržíte milost odpovídající velikosti zkoušek, dostanete sílu všechno nést a k branám Nebe doputujete obtěžkáni zásluhami.
Tajemství svatosti spočívá v podřízenosti Duchu svatému.“

Slavnost Seslání Ducha svatého ***Sv. Jan od Kříže, Živý plamen lásky 1,19.23***

Dříve než božský oheň lásky vejde do podstaty duše a sjednotí se s ní, zraňuje duši plamen, kterým je Duch svatý, a ničí a stravuje v ní všechny nedokonalosti.
Toto je působení Ducha sv., kterým duši disponuje pro sjednocení s Bohem a pro přetvoření v Boha láskou.

Je třeba vědět, že oheň lásky,
který se pak sjednotí s duší a oslaví ji, je týž,
který ji předtím proniká a očišťuje.
Tak jako oheň, který prostoupí dřevo, je týž,
který ho nejdříve obklopí a zraní svým plamenem
a vysuší ho, a nakonec ho svým teplem disponuje,
aby mohl do něho proniknout a přetvořit ho v sebe.
A protože je tento plamen nesmírně bohatý,
plný dobroty a rozkoší, a duše je sama o sobě chudičká
a nemá v sobě nic dobrého, co by ji mohlo uspokojovat,
jasně poznává své ubohosti, chudobu a zlobu.
Nezná bohatství, dobrotu a rozkoše plamene,
protože zloba nepostihne dobrotu
ani chudoba neobsáhne bohatství,
dokud tento plamen duši úplně neočistí a nepřetvoří.
Bůh, souhrn všech dokonalostí,
bojoval proti všem jejím nedokonalostem,
aby ji oblažil, upokojil a prozářil, a tak ji přetvořil v sebe,
jako to dělá oheň s dřevem, když je zapalí.

Robert Bellarmin, Duch svatý jako oheň

Když **Božský plamen**, který přichází shůry, začíná zapalovat srdce člověka, ihned se umenšují a zeslabují všechny vášně.

Tíha, ať už byla, jakkoliv velická, se umírňuje
a v míře, v jaké roste žár tohoto plamene, se lidské srdce cítí čím dál lehčí,
takže se mu zdá, že dostalo křídla jako holubice.

Ó blažený Ohni, který nespaluješ, ale osvěcuješ,
a jestliže spaluješ, pak jen to, co je špatné, aby se neuhasil život.

Kdo mi dopřeje, aby mě obklopil tento Oheň?

Oheň, který mě očistí a který z mé duše odstraní

světlem pravé moudrosti temnotu nevědomosti a šero mylného úsudku.
Oheň, který promění v hořící lásku chlad mé lenosti, mého sobectví a mé povrchnosti.
Oheň, který nedovolí mému srdci, aby se zatvrdilo,
ale který je svým žářem přetavuje ke stále větší poddajnosti, poslušnosti a zbožnosti.
Kéž mě tento Oheň osvobodí od těžkého břemene
pozemských starostí a pozemských tužeb a na křídlech posvátné kontemplace,
která živí a rozhojňuje lásku, vede mé srdce vzhůru.

Benedikt XVI., Duch svatý je oheň.

Kdo se nechce nechat spálit, ten se mu nesmí přiblížit.
Ale musí si pak být vědom toho,
že se ponoří do smrtelné osamocenosti uzavřeného Já
a že každé společenství, o které se usiluje mimo tento oheň,
zůstává v konečném důsledku pouze hříčkou a klamným třpytem.
Oheň není nikdy něco, co za někým jen tak přijde a vedle něj pak zůstane.
Oheň hoří a proměňuje.

Víra je ohnivý jazyk, který nás spaluje a přetavuje,
aby stále intenzivněji platilo:

Já, a přece už ne já.

Kde se vyhneme hořícímu ohni Ducha svatého,
tam bude naše křesťanství na první pohled pohodlnější.

Pohodlnost jednotlivce znamená nepohodlí pro celek.

Kde se už nebudeme vystavovat Božímu ohni,
tam se stanou roztržky a neshody nesnesitelnými
a církev bude rozervaná povykem ze všech stran.

Jen když se nebojíme ohnivých jazyků a bouře,
kterou s sebou přinášejí,

bude církev ikonou Ducha svatého.

A pouze tehdy otevře církev svět Božímu světlu.

Sv. Cyril Jeruzalémský, Duch svatý je jako voda.

Prší stále stejně stejná voda, a přece má rozmanité účinky.

Jinak působí na palmu a jinak na révu a ve všem je vším.

Tím, že se voda přizpůsobuje přijímajícímu prostředí,
působí všude právě to, co je potřebné.

Stejně tak je tomu u Ducha svatého.

Ačkoli je jeden, stále stejný a nedělitelný,
přiděluje každému milost, jak sám chce.

A jako na vyschlém stromě, když dostane vodu, vyrazí výhonky,
tak i hříšná duše, obdařená v pokání darem Ducha svatého,

přináší ovoce spravedlnosti. Je to jeden a týž Duch svatý,
přece však na Boží pokyn a v Kristově jménu působí nejrůznější mocné činy.

sv. Hilarius z Poitiers

Křesťan má být podobný Kristu.

„Proto Duch svatý v našem lidství obnovuje celé tajemství Krista.“

bl. Alžběta od Nejsvětější Trojice

Úkolem Ducha svatého je seznámit nás s Ježíšem.

Apoštolové žili dlouho s Ježíšem, aniž by mu správně rozuměli.

Ale když na ně sestoupil Duch svatý, konečně Ho pochopili.

„Ducha svatého přijímáme kvůli **poznání**.

Je to podobné jako u lidského těla.

Nemá-li podmínky, aby sloužilo, zůstane nečinné.

Bude-li očím chybět světlo nebo den, nijak nám neposlouží.

Není to proto, že by se z nějakého důvodu ztratila jejich přirozená schopnost, ale proto, že jejich funkce je závislá na podnětu.

Stejně je tomu s lidskou duší.

Jestliže jí víra nedodá dar svatého Ducha,

bude sice mít přirozenou schopnost poznání Boha,

ale světlo skutečného poznání jí bude chybět.“

„Bez Ducha svatého jsme na zemi ubozí a ztracení, kořist pro tmu, pro omyl.“

Panna Maria, Snoubenka Ducha svatého skrze své Neposkrvněné Početí

potírá bludy celého světa a vysvobozuje z ďáblův moci.

Slavnost Soslání Ducha svatého, Journet

Duch svatý je darem lásky Otce a Syna, a co víc je Láskou sám osobně.

Posláním Ducha svatého je otevřít naše srdce,

aby chápalo viditelné dílo spásy uskutečněné Kristem.

Duch svatý nic nemění a nenahrazuje z viditelného díla Kristova.

Bohu Otcí připisujeme stvoření. Bůh Syn nás vykoupil.

Duch svatý nezakládá třetí viditelný (postkřesťanský nebo nadkřesťanský) vesmír.

Duch svatý odmítá na sebe vzít lidskou tvář, a tím k sobě strhnout naši pozornost.

Jedinou touhou Ducha svatého je působit na naši duši tak,

abychom byli schopni rozeznat za viditelným dílem

ostatních dvou božských osob Otce a Syna pozvání k lásce.

Neviditelný Duch svatý nás vždy přivádí k viditelnému dílu Kristovu, jinak by to nebyl Duch svatý, ale ďábel.

Duch svatý v nás používá svých darů, aby nás osvětil, posvětil a posílil, činí věřící ochotnými pohotově poslechnout božských vnuknutí.

Duch svatý je třetí božská osoba, Utěšitel, Učitel, Přímluvce, Obhájce církve.

Duch svatý působí v celé církvi tím, že ji zachovává, řídí

a rozdává skrze ni své milosti, které nám Pán Ježíš zasloužil svou smrtí na kříži.

Duch svatý působí v nás tím, že nás posvěcuje milostí posvěčující a pomáhá nám milostí pomáhající.

Spolu s milostí vlévá Duch svatý do naší duše:

a) tři božské ctnosti – víru, naději a lásku

b) čtyři mravní ctnosti – spravedlnost, statečnost, moudrost a mírnost

c) sedm svých hlavních darů

1.dar moudrosti nám pomáhá rozpoznat pravé životní hodnoty.

2.dar rozumu nám pomáhá správně rozumět Božím pravdám.

3.dar rady nám pomáhá, abychom se ve spletitých životních situacích správně rozhodovali pro to, co je k naší spáse a k Boží slávě.

4.dar síly nám pomáhá,

abychom měli odvahu a statečnost vykonat přes všechny překážky to, co po nás Bůh žádá.

5.dar umění nám pomáhá,

aby nás poznání stvořených věcí vedlo k poznání jejich Stvořitele (učí nás číst v knize přírody).

6.dar zbožnosti nám pomáhá,

abychom se modlili s důvěrou, rádi, upřímně a co nejčastěji.

7.dar bázně nám pomáhá,

abychom se nebáli ničeho kromě hříchu a vážili si milosti posvěčující.

Hod Boží Svatodušní, P. Pio, 11. a 12.5.

„Bez Duchu svatého nejsme schopni žít svůj každodenní život.

On způsobuje, že jsme schopni žít z víry, modlit se, plnit své poslání, neztrácet naději a mít dost lásky k lidem, přátelům i nepřátelům.

Ducha svatého potřebujeme ke všemu.“ Vojtěch Kodet

P.Pio:

Je třeba, abychom Duchu Svatého prosili zejména o to, aby nás osvětil ohledně tří základních pravd:

1. Jde o to, aby nám Duch svatý dával stále jasněji poznat vznešenost našeho křesťanského povolání. Bůh nás vybral a vyvolil mezi bezpočtem jiných. Musíme si také uvědomovat, že k tomuto vyvolení došlo bez jakékoli naší zásluhy. Bůh nás tímto způsobem vyvolil již od věčnosti, tedy *ante mundi constitutionem* (před stvořením světa), a to k tomu, abychom dospěli k jedinému cíli, totiž, abychom mu patřili v tomto čase i na věčnosti. Jedná se o tak nesmírné tajemství a o tak sladké tajemství, že duše, která do něho jen trochu pronikne, se celá vznáší v lásce.

2. *Za druhé* prosme, aby nás Duch svatý stále více osvěcoval ohledně nesmírné velkoleposti věčného dědictví, k němuž nás zaměřuje dobrotivost našeho nebeského Otce. Když náš duch proniká do tohoto tajemství, vzdaluje to duši od pozemských dober a probouzí to v nás touhu dospět do nebeské vlasti.

3. *Konečně za třetí* prosme Otce všech světél, aby nás nechával stále hlouběji pronikat do tajemství našeho ospravedlnění, díky němuž se z bídnych hříšníků stáváme spasenými. Naše ospravedlnění je skutečný, nesmírný zázrak, který Písmo svaté přirovnává ke vzkříšení božského Mistra.

Ospravedlnění naší bezbožnosti je tak vznešenou záležitostí, že bez jakýchkoli pochybností můžeme říci, že Bůh prokázal svou všemohoucnost více tím, když nás ospravedlnil, než tím, když z ničeho stvořil nebe a zemi, neboť existuje větší protiklad mezi hříšníkem a milostí nežli mezi nicotou a bytím.

Nicota je od Boha méně vzdálena nežli hříšník. Platí totiž, že nicota jakožto nepřítomnost bytí nemá v sobě žádnou potencialitu protivit se Boží vůli, zatímco hříšník jakožto svobodná bytost

může odporovat všem rozhodnutím Boží vůle.
Kromě toho platí, že stvoření patří k přirozenému řádu,
zatímco ospravedlnění hříšníka patří k řádu nadpřirozenému.
Kéž bychom my všichni pochopili,
z jak extrémní bídosti a hanebnosti
nás vysvobodila všemohoucí Boží ruka!
Kéž bychom dokázali alespoň na jediný moment proniknout do toho,
co naplňuje úžasem nebeské duchy,
tedy do tajemství stavu, do něhož nás povznesla Boží milost,
která nás pozdvihla k důstojnosti Božích synů, kteří jsou určeni k tomu,
aby po celou věčnost panovali spolu s Jeho jednorozeným Synem.
Jakmile bude lidské duši dovolené proniknout do toho všeho,
pak už nebude moci žít jinak nežli plně nebesky.

Jak ubohý je stav lidské přirozenosti!
Kolikrát nám nebeský Otec ve své dobrotivosti
chtěl odhalit svá skrytá tajemství, ale nemohl tak učinit,
protože adresáti nebyli s to přijmout takové poznání kvůli své hříšnosti.
Kéž by se Pán uráčil k tomu, aby ukončil tuto mizérii a bídnost!
Ať už skončí satanovo království
a všude a ve všem ať triumfuje spravedlnost.
Ve svých meditacích kéž velmi často přemítáme o těchto pravdách,
což nás pak posiluje ve ctnostech a povznáší naši mysl k větší důstojnosti.

Hod Boží Svatodušní, 2.čtení, Hans Buob, Dary Ducha svatého

Každému věřícímu jsou dány dary Ducha svatého, ale nikdo nemá všechny.

Pouze Kristu je dáno vše. On sám je všechno ve všem.

Proto je také každý odkázán na druhé
a navzájem bychom se měli doplňovat a zkoumat.

Ruka nemůže říci noze, nepotřebuji tě.

Každý dar potřebujeme. Každý dar je důležitý, i když vypadá nenápadně.

Jsou rozličné dary pro různé úkoly.

Existuje duchovní zásada, že **z darů zároveň vyvstává úkol.**

Obráceně to neplatí.

Nejde tedy o to, abychom zalátali díru někým, kdo je momentálně po ruce, bez ohledu na to, jestli chce nebo nechce, jestli může nebo nemůže a to vše v naději, že s úkolem obdrží i potřebný dar.

Duchovní princip je opačný: **s darem přichází pověření k určitému úkolu.** Právě kvůli tomu mnoho lidí pracuje na špatném místě a tito lidé pak rezignují, protože už nemohou dál. Každá farnost je jedinečná.

V každé farnosti je potřeba, aby vzniklo **závazné společenství**,

ve kterém nejde o to, abychom se spolu lépe cítili,

ale abychom se cítili zodpovědně,

abychom i v týdnu mysleli jeden na druhého,

aby druzí byli pro mě důležitější než já sám sobě.

K ničemu jsou pro církev lidé, kteří v neděli přiletí na mši jako uragán

a pak hned po mši jako uragán odletí.

Ve spěchu poučí druhé o tom, jak se to má dělat.

Jejich poučování druhých neprošlo ohněm Ducha svatého,

bývá jen vrtochem jejich neuspořádaného života.

Všechno, co z adorace eucharistického Krista nevychází a k tomu nespěje,

je špatné d'áblovlo dílo, i kdyby se tvářilo sebekrásněji.

Neviditelný Duch svatý nás vždycky vede k viditelnému dílu Ježíše Krista.

V opačném případě to nikdy není z Ducha svatého.

Nejlepší farnosti nejsou ty, které mají nejvíce akcí během roku.

Nejlepší farnosti jsou *podle svatého Pavla (Gal 5,22)* ty,

ve kterých je těchto 12 plodů Ducha svatého:

láska, radost, pokoj, trpělivost, shovívavost, vlídnost, dobrotu,

mírnost, věrnost, tichost, zdrženlivost a čistota.

Tam, kde je toto **ovoce Ducha svatého**, tam je skutečná svatost.

Dary Ducha svatého nejsou poznávacím znamením stupně svatosti člověka.

Bůh může použít i hříšníka, aby zajistil spásu druhým.

Jestliže je člověk hříšným, Bůh mu neodnímá okamžitě své dary

– kvůli spáse druhých, kvůli církvi.

Má-li člověk nějaký zvláštní dar, kterým skutečně působí Bůh,

bere obvykle jeho okolí i každé jeho slovo jako by to bylo samo evangelium.

To však není správné.

*Pokud satan získá falešným zázrakem vládu nad člověkem,
je to pro něho stokrát cennější než zdraví.*

Honba za dary Ducha svatého se může stát velkým nebezpečím.

A sice tehdy, chci-li, schován za dary, předstírat a tvrdit:

„To zvládám, u mě všechno klapě výborně.“

V takovém případě už vůbec nejde o svatost, ale o divadlo a předvádění se.

Druhý extrém se projevuje tehdy,

když člověk raději ani vůbec nevztáhne ruku,

aby přijal od Boha pro své bližní dary, protože je to ponižující.

Dary Ducha svatého neslouží pouze mému osobnímu posvěcení,

ale jsou dány především ke službě při budování společenství.

Proto je důležité, abychom i my byli ochotni přijmout tyto dary pro druhé.

Farnosti potřebují křesťany, kteří žijí v úplné vydanosti Kristu.

Nenajde-li se nikdo kdo bude ochoten zemřít pro druhé,

pak nebude moci vzkličít ani žádný nový život.

Hod Boží Svatodušní

1. čtení:

Všimněme si, jak je podobné večeřadlo apoštolů Sinaji Mojžíšovu.

Tam vystoupil Mojžíš na horu, aby sestoupil s deskami Zákona.

Zde Ježíš odchází k Otci, aby byl dán Duch svatý.

Tam byla hora zahalena dýmem, zde je naplněn celý dům hukotem z nebe.

Tam blesky, zde jazyky jako z ohně.

Tak mohli první křesťané snadno pochopit Letnice jako uzavření nové smlouvy, jako sdělení nového zákona, zákona Ducha, který není zapsán na deskách, ale v srdcích.

K účasti na nové smlouvě jsou však pozváni lidé z různých národů – všichni. Není už omezena na jeden vyvolený národ. Tak začíná universalita církve.

2. čtení:

Různost darů, různost projevů Ducha, různost úkolů křesťanů, jsou věci, které dělají potíže.

Zdánlivě jsou to zdroje nejednoty.

Pavel ukazuje na dva základní kameny jednoty:

jeden Duch-dárce, který je jeden a týž, ve všech působí, a jedno tělo církve, do kterého jsou všichni obdarováni vpojení.

Ideálem není stejnost všech, ale živé tělo, skládající se z mnoha různých údů, s jednou hlavou-Kristem, oživované jedním Duchem.

Evangelium:

Dílo Ducha svatého je tvůrčí čin Boží.

Když Bůh odpouští, děje se nové stvoření.

Je zde sice tentýž člověk, ale kvalita je nová.

Je obnoven, je proměněno jeho věčné určení.

A pak je také schopen konat věci vycházející právě z tohoto Ducha Božího a z jeho obdarování.

Pak bychom se měli odpuštění od Boha horečně dožadovat.

Budeme znovu a znovu toužit po tom, aby nás tento tvůrčí Boží čin uskutečnil.

Pak už půjde více o to, aby Bůh dělal se mnou, než o to, co všechno já sám dělám nebo nedělám.

Bůh se v odpouštění neunaví. Jsme to my, které už omrzelo prosit o odpouštění.

Evangelium:

Smrt Božího Syna je vítězstvím, jehož účinky jsou v tom,

že moc hříchu je přemožena nejen obecně (podstoupil smrt za hříchy),

ale i konkrétně v člověku (komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny).

Hříšný stav člověka je napraven obnovením ducha člověka darem Ducha svatého.

Člověk je tak očištěn od „ducha bezbožnosti“ a stává se novým stvořením. Opuštění–obdarování Duchem–je zde viděno jako spása konkrétního člověka. A takovou konkrétní spásu jednotlivci jsou apoštolové zplnomocněni vykonávat.

Jak pracuje Duch svatý?

Ježíš Kristus vybavuje apoštoly Duchem svatým, aby odpouštěli hříchy. Nám se někdy může zdát, že jde o právní akt milosti, dluh je prostě zrušen.

Ale jenom takto to není.

Opuštění hříchů je dílo Ducha svatého, zprostředkovaného člověkem.

A Duch svatý není omezen

jen na lidskou právní a správní rovinu (dluh je smazán).

Dílo Ducha svatého je tvůrčí čin Boží.

Když Bůh odpouští, děje se nové stvoření.

Je zde sice tentýž člověk, ale kvalita je nová.

Je obnoven, je proměněno jeho věčné určení.

A je schopen konat věci vycházející

právě z tohoto Ducha Božího a z jeho obdarování.

Pak bychom se měli opouštění od Boha horečnatě dožadovat.

Budeme znovu a znovu toužit po tom,

aby nás tento tvůrčí Boží čin uskutečnil.

Pak už půjde více o to, aby Bůh dělal se mnou,

než o to, co všechno já sám dělám nebo nedělám.

Hod Boží Svatodušní

Podívejme se na dnešní slavnost z perspektivy celého Písma svatého.

Babylonská věž a Jakubův žebřík, posvěcení Šalomounova chrámu,

Vtělení v Nazaretě a seslání Ducha svatého v Jeruzalémě:

Ve vyprávění o Babylonské věži jde o to, že lidé se nedokáží domluvit.

Jde o snahu, která od nepaměti inspirovala, inspiruje a bude i v budoucnosti inspirovat snahy lidského pokolení: sjednotit všechny národy v jednom království: „aby mluvili jedním jazykem“ – moderně tomu říkáme globalizace. K tomu je zapotřebí jedné ideje, jejímž výrazem je chrám–věž, jehož vrcholek se dotýká nebe. Příkladá se jí absolutní hodnota, které se všichni, i ve svém myšlení, musí podřídit. A výsledek je vždy tentýž: tragický zmatek a rozdělení, války jedněch proti druhým. V dějinách vyvoleného národa se uskutečňuje opačná idea. Abrahámovi synové, prostý kočovný kmen, nemají vůbec touhu nebo sen založit království, jež by sjednotilo všechny lidi (pod jejich vládou). Avšak sám Bůh je vyvolil, aby svým postupným sestupováním na zem, mezi svůj lid, dosáhl tohoto cíle. Jakub, chudý kočovník, utíkal před svým bratrem. Spal na holé zemi, pod hlavu si dal kámen jako podušku. „Měl sen. Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. Nad ním stojí Hospodin a praví: Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce... V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země“. Čeho chtěli lidé marně dosáhnout svým úsilím, svou pýchou, to se uskuteční mocí Boha, který sestoupí na zem. Bůh navštěvuje svůj lid, pomáhá mu, přebývá mezi svými vyvolenými. Šalomoun postavil chrám, ale Hospodinova velebnost naplnila chrám svou přítomností na Šalomounovu prosbu. Tedy ne kvůli dílu jeho rukou, ale kvůli pokorné prosbě.

Anděl Gabriel byl poslán do města Nazareta k dívce, která se jmenovala Maria. Bůh sám navštěvuje Marii, stává se člověkem, aby se narodil jako pravý Bůh a pravý člověk v prostoru a času, a aby všem přinesl spásu.

O letnicích sestoupil Duch svatý,

když apoštolové byli shromážděni ve večeradle a jen se modlili a čekali. Mohlo by se říci – nečinně čekali.

Podstatná zvěst letnic je: přijmi, co se ti nabízí!

Podříd' se tomu, kdo ti dává žít ve svém království.

To nejtěžší pro dnešní dobu je výzvou a svědectvím dnešní slavnosti:

poslechni Boha, který se ti zjevuje,

který tě naplňuje mocí, silou a požehnáním.

To je lék na vzpouru proti Bohu i proti lidem pro každého z nás – poslechnout, podřídít se.

Vždyť ona vzpoura je výrazem našeho zmatení:

zmatení o cíli našeho života, zmatení o prostředcích, které máme použít na cestě k cíli.

Tedy poslušnost:

poslouchat Boha, poslouchat Církev,

poslouchat vlastní svědomí, když mě varuje před hříchem v pokušení,

poslouchat druhé lidi (naslouchat jim), poslouchat rodiče, starší lidi,

představené, a jaké ještě další druhy poslušnosti existují!

Jak dosáhnu poslušnosti?

Je jen jedna cesta, která mě může k poslušnosti dovést.

Prvním krokem je střídmost, druhým čistota, třetím trpělivost.

Teprve potom je na řadě poslušnost.

Je možné žít střídmě uprostřed bohatství a požitků, které nás obklopují?

Je možné vyvarovat se nestřídmosti?

Není kam utéci.

Odevšad na nás doléhají nabídky, které ani za nabídky nepovažujeme.

Vždyť tak žijí všichni, ba, my křesťané, oproti druhým,

žijeme ještě nejhuději.

Přemýšlejme, bratři a sestry, o střídmosti ve svém životě!

Nelze váhat.

Bez střídmosti

je mluvení o modlitbě, o společenství, o lásce jen planý žvást.

A čistota? Kdo začne žít střídmě, tomu se především uvolní srdce.

Nemusí už věnovat všechnu sílu na boj s nabídkami, na boj s pokušením.

Může už zaměřit svou pozornost na Boha.

Čistota znamená, že v mém srdci má místo Bůh

a že se již nemusím přesvědčovat

a nutit k životu podle přikázání a k modlitbě.

Je-li v mém srdci Bůh, pak už mám podíl na Cíli, ke kterému směřuji.

Trpělivost pak přijde s čistotou,
neboť Bůh v mém srdci, kterého budu vnímat mně ukáže,
že cesta k Němu není jen slunce a pokoj, ale převážně boj a temnota.
Protože však jsem okusil Jeho přítomnosti,
dokážu v této síle vytrvat i v temnotách.
A poslušnost pak už je samozřejmostí.

Tedy poselství letnic:

Poslechni Boha, který se ti zjevuje, začíná střídmostí.

Téměř nikdo tak nežije: nemáme světce,
nemáme osobnosti, za kterými bychom šli.

Všechna naše „hluboká modlitba“,
všechna „svatost života“ kněží, řeholníků i laiků
je ve skutečnost hrubě podprůměrná.

Nežijeme střídme, a tak naše kázání jsou hluchá.

Všichni je sice poslouchají i obdivují,

ale nikdo podle nich nejedná,

protože nejednáme my, kteří kážeme.

Buďme sami sebou, nemáme-li vzory současné,

obráťme se ke vzorům z minulosti.

Obráťme se ke světcům a na jejich životě pozorujme, čeho dosáhli,

jakých obětí byli schopni, protože věděli, že modlitba, život z víry,

poslušnost Církve, ochota obětovat se pro druhé,

dokonce i milovat mají svůj začátek a základ ve střídém životě.

Je třeba se podívat na vlastní duši a dát život do pořádku.

Člověk se má obrátit k božskému tajemství –

má nalézt svůj střed života v Bohu.

Musím se sebou něco nechat udělat.

Něco, co by mě obrátilo k sobě samému a k Bohu.

Měl bych pochopit, že Bůh po mně chce ne činnost,

ale klid, mlčení, ukončení vši zběsilé činnosti.

A když to pochopím, stejně budu muset čekat v nečinnosti ještě mnoho let,

než se Duch svatý Utěšitel, stane skutečně mým podílem –

Duch, který učí všem věcem.

Tak museli učedníci čekat deset dnů, než Duch přišel,

i když už přijali všechnu pohotovost dát Bohu život i smrt.

Po všem tom ušlechtilém vyučování, po zázracích,

po setkání s Kristem vzkříšeným a po jeho jasném poslání, museli čekat ještě deset dnů, než přijali Ducha svatého.

Byli shromážděni za zavřenými dveřmi, modlili se a čekali.

Tak musí jednat i každý člověk.

Původcem je Bůh, jehož sídlem se naše nitro (lidské srdce),

a proto návrat k původu, k Bohu, je návratem k sobě samému.

„Všechno má svůj čas“.

Dospělý člověk začíná chápat, že vnější samo nestačí.

Kéž by se člověk chtěl sám vnitřně prozkoumat!

Mnohá „kůže“ (mnohý pancíř)

pokrývá hlubinu jeho duše a úplně ho přerostla.

Tak si sám zakrývá pravdu, nezná ji a nic o ní neví.

Zná tolik věcí, sama sebe však ne.

Tento jednou menší, jindy větší počet „kůží duše“

působí jako „obranné mechanismy“.

Brání tomu, aby se člověk vnitřně setkal s Bohem.

Nejen vnějškově vymyšleným a vyumělkovaným způsobem.

Člověk otevřený pro Boha musí dovolit,

aby byly strženy zdi postavené mezi jím–člověkem a Bohem.

Člověk by měl mít tenké a ne tlusté „kůže“ na duši,

neboť jen tehdy má šanci cítit Boží přítomnost v hloubi duše

a pociťovat ji tak, že mu to doslova půjde „pod kůži“.

Je třeba zaměřit se na pasivní ctnosti.

Na to, co je děláno s námi.

A to mnohem víc než na to, co sami chceme a děláme.

Varuji před hledáním cesty spásy skrze vnější aktivitu.

Jsem milován, jsem naplňován milostí, jsem nemocen,

nemohoucí, jsem umírající (když se rodíme, začínáme umírat).

Mnozí to nedělají. Celé jejich jednání směřuje navenek.

Když jsou dotčeni vnitřně, okamžitě vyrazí a odchází na jiné místo

nebo do jiné země nebo na jiné pracoviště, do jiného společenství.

Tak nedospějí k ničemu.

Stále začínají nový způsob života a rítí se tak do vlastní záhuby.

Hned chtějí vést život chudoby, hned se stáhnout do poustevny,

pak opět jít do kláštera.

Vnější změnou se v těchto chvílích více pokazí, než zlepší.

Je zapotřebí vnitřní změna místa.

Pryč od vnější aktivity, směrem k pasivitě,
neboť nyní vše závisí na tom,
jak necháme působit a uskutečňovat Stvořitelům plán,
Jeho myšlenku, se kterou nám dával duši.
Reforma života může přijít jen a jen zevnitř, ne zvenku!
Vnitřní pokoj v této době dává člověku uvědomění si Boží přítomnosti.

Zkušenost se dá popsat takto:

Kůň dělá ve stáji hnůj.

Ačkoliv je hnůj nečistota a zapáchá,
přesto tentýž kůň táhne tento hnůj s velkou námahou na pole.
A pak na tom poli vyrůstá krásná pšenice a ušlechtilé, sladké víno.
Bez hnoje by to nešlo.

Tedy: hnůj jsou tvé vlastní nedostatky a hříchy,
kteřé nedovedeš odstranit, překonat ani odložit.

Odnes je tedy s námahou a pílí na pole laskavé Boží vůle –
v pravém klidu sám se sebou (toto, Pane, jsem já).

Rozházej svůj hnůj na toto pole

a bezpochyby z něj vyroste v pokorném klidu ušlechtilý a oblažující plod.

Boží pokoj vede k tomu, že člověk už nemusí stát
na válečné noze se stinnými stránkami svého života.

Nejen světlé, ale i stinné stránky mohou být v Božím pokoji.

Boží pokoj uschopňuje člověka k tomu,

aby uzavřel mír se svými stinnými stránkami,
aby jim dal možnost proměnit se ve světlé stránky.

V pokoji Božím se totiž může proměnit v dobré i celý „hnůj“ mého života.

Do té míry, jak jsme v Bohu, tak vlastníme pokoj.

Žijeme-li vně Boha, žijeme v nepokoji.

Když se uspořádá v pokoji vnitřní člověk,
snadno se uspořádá i člověk vnější.

Takovéto uspořádání života, takovýto pokoj se týká každého člověka.

Ziskem je, že Bůh znovu získává člověka a člověk Boha.

Bůh k nám proniká tak, že my můžeme proniknout k Němu.

Protože není pravda *jenom* že člověk neodpočine,

dokud nespočine v Bohu, *ale také naopak:*

Bůh neodpočine, dokud nespočine v člověku.

Mám učinit novou zkušenost: Jsem v Bohu a Bůh je ve mně.

Stárneme sice automaticky, ale automaticky se nestáváme zralejšími.

(Můžeme to vidět už jen z toho, jak se starší generace obléká: často napodobuje mladší.

I svým oděvem říká – jsem mladý, nezralý. Vnějšík ukazuje na nitro pravdivě.)

Člověk má vykonat to, co je na něm, aby se víc přiblížil sám sobě, pak učiní i Bůh svoje, aby se přiblížil k člověku.

Co dělat? být blíž sám sobě, aby Bůh mohl být blíž nám.

A modlitba pro tuto dobu? – píseň 422:

Přijď, ó, Duchu přesvatý, rač paprsek bohatý, vylít v světa dolinu...

- rač nám mysli osvítit
- rač nás mile zotavit,
- rač nás v pláči utišit,
- duši světlem naplnit,
- pomáhej nám, jsme slabí a bezmocní,
- viny z duší našich smaž a vyprahlá srdce zvlaž,
- raněné rač vyhojit, srovnej, co je zkřiveno, zahřej, co je studeno,
- nedej nám zabloudit
- poděl nás svými dary, uděl v ctnosti prospěchu, v smrti dodej útěchu
- a dej v radost věčnou vjít.

blah. Anděla z Foligna

Žádný člověk se nespasí bez Božího světla, které působí, aby někdo začal, pokračoval a dosáhl vrcholu dokonalosti.

Proto chceš-li začít tuto cestu a toužíš po tomto světle, pros o to.

Jestliže jsi již začal postupovat, a chceš, aby v tobě rozmnožil světlo,

pros. Jestliže jsi naopak dospěl na vrchol dokonalosti a chceš být co nejvíce osvícen, abys mohl vytrvat, pros.
Jestliže chceš víru, pros. Jestliže chceš naději, pros.
Jestliže chceš lásku, pros. Jestliže chceš čistotu, pros.
Jestliže chceš pokoru, pros. Jestliže chceš mírnost, pros.
Jestliže chceš sílu, pros. Jestliže chceš jakoukoliv ctnost, pros.
Pros tak, že čteš knihu života,
to znamená život Boha a člověka Ježíše Krista,
který byl chudoba, bolest, pohrdání a pravá poslušnost.
Až vstoupíš na cestu duchovního pokroku,
budou tě obtěžovat mnohá soužení
a pokušení démonů, světa a těla nejrůznějším způsobem
a budou tě strašně trýznit.
Nuže, chceš-li zvítězit, pros.
Chce-li duše více prosit, je třeba,
aby to udělala s duchovní a tělesnou čistotou a správně.
Je třeba, aby změnila zlo v dobro
a nedělala opak, jako mnoho zlovolných lidí.
Soucit s Marií a Ježíšem.
I v Kristu byla bolest a soucit pro Jeho nejsladší Matku.
Jelikož Ježíš miloval nade všechno stvoření svou Matku,
od které přijal své Tělo,
a protože ona měla hlubší a vyšší účast na bolestech svého Syna
než jakýkoliv tvor, měl Kristus soucit s její největší bolestí,
protože věděl, že Jeho Matka ji zakouší.
Matka tedy zakoušela nejvyšší bolest a Kristus ji v sobě nesl.

sv. Řehoř Veliký

Poslyšte, co říká Pán učedníkům, které posílá kázat: *Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.* Na velkou žeň je málo dělníků. Musíme to říkat s velkým zármutkem, protože mnozí lidé by sice chtěli slyšet něco dobrého, ale není, kdo by jim to řekl. Vidíte, jak je svět plný kněží, ale na Božích žních najdete jen velice málo dělníků. Kněžskou službu jsme sice přijali, ale práci, která k ní patří, neděláme. Uvažte však, co se tu říká: *Proste Pán žně, aby poslal dělníky na svou žeň.* Vy proste za nás, abychom byli s to pro vás dělat, co se sluší, aby náš jazyk neumdlával a stále vás povzbuzoval, aby nám, kteří jsme byli pověřeni kazatelskou službou, spravedlivý Soudce nepřičetl k tíži naši nemluvnost. Často jistě svazuje jazyk kazatelů jejich vlastní špatnost, ale často se stává také z viny podřízených, že se představeným bere možnost kázat. Jednak tedy svazuje kazatelům jazyk jejich vlastní špatnost, jak říká žalmista: Ale hříšníkovi Bůh praví: Proč odříkáváš má přikázání? A jednak brání kazatelům mluvit hříšnost jejich podřízených, jak říká Pán Ezechielovi: Dám přilnout tvému jazyku k patru, takže oněmíš, a přestaneš je napomínat, neboť je to vzpurné plemeno. Jako kdyby přímo řekl: Kazatelské slovo se ti odebrává proto, že lid, který mne dráždí svými skutky, si nezaslouží být povzbuzován k pravdě. Z cí viny se tedy kazateli bere slovo, není nesnadné poznat. Ale že pastýřovo mlčení škodí někdy i jemu samému, vždycky však jeho podřízeným, to je zcela jisté. A ještě jedna věc: sklouzli jsme do vnějších záležitostí. Něco jiného jsme přijali jako hodnotu, a něco jiného z povinností svého úřadu skutečně vykonáváme. Opomíjíme kazatelskou službu a zdá se mi, že se jednou budeme zodpovídat za to, že si necháváme říkat kněží, ačkoli jimi jsme jen podle jména a ne doopravdy. Neboť ti, kdo nám byli svěřeni, opouštějí Boha a my mlčíme. Vězí v ničemnostech, a my jim cestu k nápravě nepodáváme. Ale jak bychom mohli napravovat životy druhých, když zanedbáváme svůj vlastní? **Upnuli jsme se k světským starostem a ztrácíme vnitřní citlivost tím víc, čím horlivějšími se jevíme ve vnějších věcech.** Dobře proto říká svatá církev o svých nemocných údech: *Udělali ze mě strážkyni vinic a vlastní vinici jsem neuhlídala.* **Udělali i z nás strážce vinic a my se téměř nestaráme ani o svoji vlastní:**
pleteme se do vnějších činností, a zanedbáváme to, čím máme sloužit.

Tomáš kardinál Špidlík, Svatá Melánie

Západ je zbudován na idejích a zákonu, ale ne na osobním styku.

Slovanská spiritualita naopak na lidských vztazích stojí.

Francouzi se nedohodnou, pokud nemají stejnou ideu.

Němci se nedohodnou, pokud se přesně neustanoví zákon.

A Češi od starých dob říkají:

vždyť jsme lidi, tak to dejte nějak dohromady.

Tedy: ne z principu k osobě, ale z osoby k principu.

A osoba je živá, kdežto princip je mrtvý.

Člověk snese všechno: zimu, hlad, cizinu...

Jediné, co nesnese, je blahobyť.

V blahobytu je příliš mnoho požadavků

a najednou nemohou mít rodiče ani děti.

Tady jsme ještě v takovém zákoutí, ale Evropa beznadějně vymírá

a přibývá jen hrozná spousta přistěhovalců.

V Itálii může být dělníkem už jen Afričan nebo Rumun.

Dočkáme se ještě velkých přeměn.

V Římě jsou dnes čtyři mešity.

Život svaté Melánie z pátého století je velmi zajímavý:

byla nejbohatší nevěsta v Římě své doby, která všechno jmění rozdala.

Za jejího života okupoval Alarich Řím a Římané si uvědomili:

už nejsme schopni vzdorovat barbarům! Bude konec světa.

Děti měli málo, otroci byli všechno cizinci, přicházeli barbari...

Svatý Augustin psal už pouze o nebeském městě,

svatý Jeroným přestal psát úplně,

jen svatý Řehoř Veliký říkal: ano, konec světa může být.

Pak je ale ještě jedna možnost, že se ti barbari obrátí.

A to obrácení barbarů – které nikdo nečekal –

je zázrakem dvou dalších století.

Z traktátu „Proti bludným naukám“ od sv. biskupa Ireneje

Seslání Ducha Svatého

Když Pán dával učedníkům moc uskutečňovat znovuzrození člověka v Bohu, řekl jim: *Jděte, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve Jménu Otce i Syna i Ducha svatého.* O tomto Duchu mluvil ústy proroků a slíbil, že jej vylije v posledních dnech na své služebníky a služebnice, aby prorokovali. Proto také, když se Boží Syn stal Synem člověka, sestoupil tento Duch na Něho, aby se s Ním natrvalo usídlil v lidském pokolení, aby navždy spočinul v lidech a přebýval v celém Božím stvoření. Ve všech a ve všem působí, aby se dala Otcova vůle a všechno obnovuje proměnou staroby v Kristovu novost. Po nanebevstoupení Páně sestoupil tento Duch v den letnic na učedníky, maje moc uvést všechny národy do Života a otevřít jim přístup k nové smlouvě. Proto také učedníci jednomyslně chválili Boha ve všech jazycích a Duch uváděl v jednotu vzdálená společenství a prvotiny ze všech národů přinášel Otcí. A proto také Pán slíbil, že sešle Utěšitele, který nás připraví pro Boha. Tak jako nelze ze suché mouky bez přidání tekutiny udělat žádné těsto ani chléb, tak se ani my ve své mnohosti nemůžeme spojit v jedno v Kristu Ježíši bez vody, která přichází z nebe. A jako vyprahlá země bez vláhy nerodí, tak bychom ani my, všichni zpočátku jako suchý strom, nemohli nést plody života bez hojného deště, který přichází shůry jako dar. Té jednoty, která vede k neporušitelnosti, se našim tělům dostalo v křestní koupeli, duším ji dal sám Duch. Duch Boží, který spočinul na Pánu, je *Duch moudrosti a rozumu, Duch rady a síly, Duch poznání, zbožnosti a bázně před Hospodínem.* A tohoto Ducha dal Pán zase církvi, když pro celou zemi seslal z nebe Přímluvce. Podle výroku Páně byl však jako blesk na zemi svržen také d'ábel. Proto tak nezbytně potřebujeme Boží rosu, abychom neshoreli a abychom nepřestali nést plody. A také aby tam, kde máme žalobce, byl i Obhájce a Pomocník, neboť Pán svěřil Duchu svatému svého člověka, který upadl mezi lotry. Nad tímto člověkem se sám slitoval, ovázal mu rány a vynaložil dva královské denáry. A tak když jsme skrze Ducha přijali obraz i nápis Otce a Syna, zužitkujme tento svěřený denár a spolu s výtěžkem jej vraťme Pánu.

Slavnost Seslání Ducha svatého *Otec Jeroným, Růst v nadpřirozeném životě*

Jaké jsou základní skutečnosti křesťanského nadpřirozeného života?

Při křtu každý dostáváme milost posvěcující,
která nám otvírá náš nadpřirozený cíl, nebe.

Spolu s touto milostí vlévá Duch svatý do duše tři božské ctnosti:
víru, naději a lásku; dále mravní ctnosti:

prozíravost, spravedlnost, statečnost a mírnost
a také dostáváme sedmero darů Ducha svatého:
moudrost, rozum, poznání (vědění, umění),
dary rady, síly, zbožnosti a bázně Boží.

Když křesťan používá sedmera darů Ducha svatého
s vírou, nadějí a láskou

a podle osmera Ježíšových blahoslavenství

působí to pak v něm těchto 12 plodů Ducha svatého:

lásku, radost, pokoj, trpělivost, shovívavost, vlídnost, dobrotu,
mírnost, věrnost, tichost, zdrženlivost, čistotu (Gal 5,22)

Dary Ducha svatého nejsou nadřazeny božským ctnostem.

*To znamená, že ten nejdokonalejší úkon víry, naděje a lásky,
jakého je člověk schopen, bude dílem božské ctnosti,
a nikoli dílem jednoho z darů, které této ctnosti odpovídají.*

*Přesto ale existuje způsob, jak věřit, doufat a milovat, kterého náš duch a naše srdce nemohou dosáhnout,
a to ani za pomoci božských ctností.*

V Bohu je pro nás ukryta krása, která nám uniká.
Bůh je naplněn dobrotou, kterou by nás chtěl zahrnout a které my unikáme.
Rádi bychom se na cestě k Bohu a ke svému Spasiteli dostali, co nejdále,
a přitom některé kroky ani za pomoci vlitých božských ctností
víry, naděje a lásky nedokážeme udělat.
Je toho tolik, co bychom o Bohu a životě prožívaném ve spojení s Ním mohli
poznat
a k čemu nás Boží prozřetelnost chce dovést-přesto zůstáváme bezradně stát,
protože se necháváme vést jen svým vlastním myšlením místo toho,
abychom se nechali vést vnuknutími Ducha svatého.
Je tolik způsobů, jak zakoušet Boží lásku-my však zůstáváme prázdní,
protože se naše srdce nechává přitahovat jen tím, na co si zvyklo.
Copak duše, která touží po vnitřním životě,
netrpí právě touto bezradností a prázdnotou?

Duch svatý chce, aby se pravda, kterou nám sděluje,
dotkla svou krásou našeho srdce,
proto do naší duše už předem vložil své dary moudrosti a rozumu,
které nám v daném okamžiku umožní tuto krásu vnímat.
Duch svatý chce, aby Boží láska rozechvěla naše srdce,
proto do naší duše už předem vložil své dary moudrosti, zbožnosti a bázně Boží,
které nám v daném okamžiku umožní tuto lásku prožít.
Když nám Duch svatý přichází na pomoc, volí tu nejkratší cestu.
Aniž bychom se museli namáhat dlouhým uvažováním, získáme od něj pohled
víry, ke kterému bychom se svým přemýšlením nikdy nedopracovali.
Aniž by naše vůle musela vyvíjet jakékoli úsilí,
rodí se v ní touha, kterou by sama v sobě nikdy neprobudila.
Za pomoci darů Ducha svatého dospějeme tam,
kam bychom vlastními silami nikdy nedošli;
setkáme se s Pánem na moři,
zatímco dlouhá cesta po břehu by byla zbytečným plýtváním sil.
Cílem působení darů Ducha svatého je posílit aktivitu božských ctností:
jistoty darované Duchem svatým posilují víru a naději;
vnímání láskyplné Boží dobroty posiluje naději a lásku.
Pramen darů Ducha svatého se vlévá
do široké řeky božských ctností víry, naděje a lásky.
A tato řeka ústí přímo do Oceánu Boží lásky.

Dar zbožnosti

je intuitivní přilnutí Božího dítěte k Otci.
Jako tvorové jsme zcela závislí na Bohu
a máme proto mnoho důvodů, proč ho milovat.
Dar zbožnosti nám pomáhá tyto důvody rozpoznat.
Bůh, který je nejvyšší Pán a všemohoucí Vládce,
je také celým svým bytím naším Otcem.
Má-li naše srdce pochopit tuto pravdu, radovat se z ní
a tak novým způsobem milovat Boha, musí přijít na pomoc Duch svatý.

Dar zbožnosti obohacuje ctnost lásky.

Dar rady

nás učí vidět nedostatečnost každého dobra, které není Dobrem nejvyšším.
Bůh nás postupně připravuje na své přátelství.
Proto nás vede k tomu, abychom jedno po druhém odkládali stvořená dobra,
na kterých nám dosud záleželo.
Díky daru rady dokážeme přijmout tuto léčebnou kúru
a spatřit za ní dobrotivou Boží ruku.

Dar rady posiluje ctnost naděje.

Dar rozumu

očisťuje naši modlitbu od obrazných představ
a pomáhá nám v přechodu k vyšším způsobům modlitby.
Posílena tímto darem vytuší duše, že na první pohled paradoxní Boží vedení
ji postupně uvádí do důvěrného společenství s Bohem.
Dar rozumu je tajemný instinkt vdechnutý Duchem svatým,
díky němuž dokážeme následovat Boha i uprostřed „temné noci“ a vytrvat na
cestě.

Dar rozumu je oporou ctnosti naděje.

Dar moudrosti

nás vede k tomu, abychom po tom nejmenším nadpřirozeném dobru
toužili více než po celém stvořeném vesmíru.
Zlo se staví do cesty Boží lásce a snaží se ji připravit o vládu nad naším srdcem.
Duše, ve které působí dar moudrosti, neztrácí odvahu a setrvává v pokoji.
Protože modlitba je ve svém nejhlubším smyslu láskou k Bohu,
posiluje tento dar odvahu k modlitbě.
Světské uvažování má své důvody,
ale člověk s Bohem spojený vidí pod povrch věcí.

Láska v něm sílí modlitbou, protože dar moudrosti ho naučil nacházet v ní zalíbení.

Díky daru moudrosti dozrává ctnost lásky.

**Slavnost Seslání Ducha svatého
O přijímání Ducha svatého
Sv. Bernard z Clairvaux, Kázání na Píseň písní I, XVIII, s. 233)**

Duch svatý v nás působí dvojím způsobem:

1. způsob: vlití-upevňuje nás ve ctnostech pro naši spásu

2. způsob: vylití-ozdobuje nás dary ku prospěchu jiných

Co to znamená?

Rozumný člověk nastaví sám sebe jako mušli, ne jako průchozí řečiště.

To totiž zároveň přijímá i vydává.

Ale mušle čeká, dokud se nenaplní, a pak teprve, co z ní přetéká bez vlastní újmy, sdílí s ostatními.

Šalamoun v knize Přísloví říká: *Hlupák vydá všechn svuj dech najednou, moudrý si nechá něco na později.* (Př 29,11) A tak dnes máme v církvi mnoho průchozích řečišť, ale velmi málo mušlí.

Mají tolik lásky ti, skrze něž se na nás vylévají nebeské potoky,

že chtějí dříve vylévat, než je do nich vlito,

jsou připraveni spíše mluvit než naslouchat,

jsou ochotní vyučovat to, co se sami nenaučili a dychtí vést ostatní,

zatímco sebe samotné řídit nedovedou.

Uč se i ty rozdávat jen z plnosti a nechtěj být štedřejší než Bůh.

Nejdříve se naplňuj a pak se starej, jak rozlévat.

Laskavá a rozumná láska má ve zvyku přetékat, ne se rozlévat.

Můj synu, ať se nevyčerpáš (Př 3,21), říká Šalamoun.

A apoštol praví: *Proto se tím více musíme držet toho, co jsme slyšeli, abychom se nevyčerpali.*

Co ty na to? Jsi snad svatější než Pavel a moudřejší než Šalamoun?

Jinak ani já nemohu být obohacen, z tebe, když jsi prázdný.

Ze svého nadbytku, pokud můžeš, mi pomáhej; nemáš-li však nadbytek, uchovej to pro sebe.

Kolik toho do nás musí být předem vlito,

abychom se odvážili rozlévat a štedře dávat z plnosti, nikoli z nedostatku:

Nejprve lítost, potom zbožnost, za třetí namáhavé pokání, za čtvrté skutky lásky, za páté usilovná modlitba, za šesté čas věnovaný rozjímání, za sedmé plnost lásky. To všechno působí Duch svatý svou činností, kterou nazýváme vlitím, aby potom čistě, a proto bezpečně mohla být konána ta, která se nazývá vylitím.

At' mušle napodobuje pramen:

pramen nestéká do potoka a nerozšiřuje se v jezero, dokud sám není nasycen vodou.

At' se mušle nestydí za to, že není bohatší než její pramen.

Cožpak i sám Pramen života, plný v sobě samém a naplněn sebou samým neprýští kolem a nesvlažuje nejbližší skrytá místa nebes, až vše nasytí dobrem?

Teprve když naplnil vyšší a skrytější oblasti, vylije se na zem

a ze svého nadbytku zachraňuje lidi i dobytek, když na ně rozšiřuje své milosrdenství.

Pramen života nejprve naplnil vnitřní prostory a pak, když přetékal, pro své velké slitování navštívil zemi, hojností ji zahrnul, velmi bohatou ji učinil. Tedy ty jednej také tak.

Slavnost Soslání Ducha svatého

Církev o slavnosti Soslání Ducha sv.má ve zvyku udělovat svátost biřmování. Slovo biřmování pochází od slova firmare, to znamená upevnit, posílit, uschopnit, zadržet před pádem, dát tvar.

Biřmování má člověka posílit v jeho křesťanském bytí a dodat mu skrze Ducha svatého stálý tvar, aby se v tomto světě naučil stát sám při sobě i při druhých, aby našel své místo a mohl v tomto často bezduchem světě žít z moci Ducha svatého a aby svět přetvářel podle Boží vůle.

Biřmování je svátost, kterou je pokřtěný člověk

od Ducha svatého posilňován ve víře, aby podle ní žil, víru šířil, statečně vyznával a proti nepřítelům spásy zmužile bojoval.

Biřmovaný člověk je bojovník za věci Ježíše Krista, je to oddaný rytíř Panny Marie.

Biřmovaný člověk není nepoužitelný křesťan, který si to v kostele odsedí nebo odstojí a má svůj pokoj od Boha, od církve a od farnosti.

Jestliže křtem jsme se stali jedním ze stavebních kamenů budovy církve, pak biřmováním se stáváme staviteli.

Právě k tomu nám Duch svatý nabízí svých sedm darů:

Dar moudrosti nám pomáhá rozpoznat pravé životní hodnoty.

Dar rozumu nám pomáhá správně rozumět Božím pravdám.

Dar rady nám pomáhá, abychom se ve spletitých životních situacích správně rozhodovali pro to, co je k naší spáse a k Boží oslavě.

Dar síly nám pomáhá, abychom měli odvahu a statečnost vykonat přes všechny překážky to, co po nás Bůh žádá.

Dar umění nám pomáhá,

aby nás poznání stvořených věcí vedlo k poznání Stvořitele.

Dar zbožnosti nám pomáhá, abychom se modlili rádi a upřímně.

Dar bázně nám pomáhá, abychom se nebáli ničeho kromě hříchu.

Biřmovanec je odpovědný za svůj osobní všestranný rozvoj.
Nejen za pořádek ve svém pokoji, ale i za určitou část společné domácnosti.

Pokud jsou biřmovanci ve farnosti uvedeni mezi dospělé,
ale doma zaujímají staré postavení, postrádá to smysl.

Bylo by dobré, aby se biřmování stalo podnětem
k prodiskutování odpovědnosti za život v rodině.

Svou odpovědnost je třeba přijímat i ve škole.

Bývají zde slabší, kteří potřebují pomoci,
někteří jsou překřikováni a některým se posmívají.

To všechno jsou příležitosti osvědčit se jako biřmovanec.

Biřmovanec by měl objevit své vlastní charisma.

Co umím? Na čem mi záleží? Co je mým posláním?

Neměl bych se sobecky ptát: Co z toho mám?,

ale spíše je třeba se ptát:

Čím mohu přispět já ve společenství farnosti a obce?

Tato změna pohledu osvobozuje člověka,

aby přestal kroužit kolem sebe sama a klade na něj požadavky,

aby rozvíjel své síly a použil je pro úkol milý Bohu.

Duch svatý nás skrze svátost biřmování chce osvobodit od hloubání o tom,

co si o nás druzí myslí a zda se nebudou smát,

když vezmeme vážně Ježíšovo evangelium.

Kdo žije z Ducha svatého,

nepotřebuje se srovnávat s nikým jiným než s Kristem.

Svoje potvrzení přijímá od Boha, ne od lidí.

Nejsme lepší, když nás někdo chválí

ani nejsme horší, když nás někdo kritizuje.

Biřmování nám má pomoci,

abychom našli svou vlastní řeč od svého srdce k srdci našich blízkých.

Biřmovanec mluví ze sebe,

nepapouškuje, co říkají ostatní a co se dneska zrovna hodí.

Pokud naše řeč bude řečí lásky Ježíše Krista,

budou jí rozumět všechny národy tak jako apoštolům o Letnicích.

Slavnost Seslání Ducha svatého
Terezie z Avily, Hrad v nitru, postřehy o modlitbě
4.komnata, 1.kap., 3 odstavec a dále

Někteří lidé mají slabou tělesnou konstituci; nemohou dostat útěchu Ducha svatého, aniž by tím nebyla zachváčena jejich přirozenost. A poněvadž cítí jakousi vnitřní sladkost, a protože navenek slábnou a pozbývají vědomí, stává se, že **zaměňují onu sladkost se slabostí**, kterou zakoušejí, a dají se přemoci.

Čím víc se jí poddávají, tím více je ovládá a jejich přirozenost se stále více oslabuje. Myslí si, že je to nějaké vytržení.

Ve skutečnosti je to jen mámení, při kterém se ztrácí čas a ničí zdraví.

Đábel se někdy vloudí do Božích útěch a oklame duše,

takže jim způsobí právě tím větší škodu než obvyklými pokušeními.

Takové duše získají jen velmi málo, když je zlý duch nechá stále na pokoji, neboť jim nedává příležitost k zásluhám.

Pokoj, který je stále na stejné úrovni, není bezpečný,

protože v tomto pozemském životě není možné,

aby Boží Duch v nás přebýval stále stejným způsobem.

Zkusme si představit dvě nádrže, které se plní vodou.

Do jedné přichází voda zdaleka a těžko pomocí vodovodu a lidské dovednosti, zatímco druhá se plní bez hluku, protože je přímo postavena na prameni.

Tyto dva způsoby naplňování duše milostí se odehrávají při modlitbě.

Při tom prvním způsobu se nikdy nesmí přestat s rozumovým rozjímáním.

V tom druhém způsobu Bůh sám náš rozum zastaví.

Celé tajemství modlitby je v tom užívat rozumu, paměti a vůle,

aby plnili svůj úkol tak dlouho, dokud je sám Bůh neráčí pozvednout k vyššímu.

Chybou při modlitbě je tedy někdy to, že zanedbáváme rozum

a jindy že jeho důležitost přeceňujeme.

Představivost není totéž jako rozum.

Rozum se může zabývat Bohem a být v NĚm usebrán,

zatímco myšlenky vycházející z naší představivosti se někde toulají.

Jako nemůžeme zastavit pohyb nebeských těles,

tak také nemůžeme zastavit naše myšlenky.

Stává se, že zatímco duše je ponořena do Boha ve vyšších komnatách,

myšlenky se toulají v blízkosti hradu duše
a trpí tím, že se potýkají s mnoha divokými a jedovatými zvířaty.
Tímto zápasem získávají velké zásluhy.

Proto se nesmíme zneklidňovat a nezanechávat modlitby,
protože právě o to usiluje ďábel.

Většina znepokojení a trápení pochází z toho, že se neznáme.
Pocházejí-li myšlenky od ďábla, pak nás zlý duch nechá na pokoji,
když uvidí, že na ně nedbáme.

Avšak často pocházejí z naší slabosti, která je důsledkem Adamova hříchu,
tyhle myšlenky snášejíme s trpělivostí z lásky k Bohu
podobně jako musíme snášet to, že musíme jíst a spát.

V tomto životě není větší pokoření,

kteř by se mohlo srovnat s těmito vnitřními boji.

Má-li člověk vnitřní klid, dokáže čelit jakémukoli zápasu a zneklidnění,
avšak utéci před množstvím pozemských starostí
a uchýlit se do ústraní, které usnadňuje sám Bůh,
a přesto nacházet překážky v sobě samých,
to je nejtrapnější a téměř nesnesitelná trýzeň.

Melme svou mouku, aniž bychom si všímaly klapotu mlýna.

Je třeba abychom užívaly všech prostředků k sebepoznání a nepřipisovaly duši,
co je pouze důsledek naší neklidné fantazie, přirozenosti a ďábla.

Někteří lidé mají tak velkou fantazii, a tak slabou hlavu,
že se jim zdá, že vidí všechno, nač myslí.

Všimněme si,

jaký je rozdíl mezi přirozenými radostmi při modlitbě a duchovními zalíbeními.

Ty první nejsou špatné, ale ty druhé jsou ušlechtilější.

Přirozené radosti začínají v nás a končí v Bohu,
zatímco zalíbení začínají v Bohu a zakouší je přirozenost.

Radosti nerozšiřují naše srdce, ale zalíbení rozšiřují naše srdce.

Je třeba zachovat si pokorné vědomí, že kvůli tomu ještě nejsme lepší než druzí.

Láska k Bohu nespočívá v duchovních zalíbeních,

nýbrž v tom, že jsme pevně rozhodnuti vyhovět Bohu ve všem,
všemožně se snažit neurazit ho,

modlit se za vzrůst cti a slávy Božího Syna, Ježíše Krista
a za vyvýšení katolické církve.

Toto jsou známky lásky a nikoli trvalá usebranost,
jako by stačila malá roztržitost, a tím bylo vše ztraceno.

Hod Boží Svatodušní, kardinál Špidlík

Člověk je jednota těla a duše.

Už to samo o sobě je zázrak.

Křesťan je však ještě větší zázrak než nepokřtěný a nebiřmovaný člověk.

Křesťan je jednota těla, duše a Ducha svatého.

Lidská duše oživuje tělo a sama je pak oživována Duchem svatým.

Pokud si tělo hraje na pána nad duší,

pak zájmy a činnost rozumu a vůle bývají udušeny.

Naopak pod moudrou vládou duše, i tělo roste a stává se krásným a zdravým.

Zduchovnění člověka neznamená umrtvení lidských hodnot,

ale naopak jejich rozkvět.

Staráme-li se o to, abychom uskutečnili vše, co po nás žádá Duch svatý,

pak On sám nás bude učit, jak sladit požadavky jeho s požadavky ostatních součástí naší osoby.

Duchovním životem se vytváří soulad myšlenek, tužeb, citů a tělesných sklonnů.

V životě svatého Antonína čteme, že jeho duchovní pokoj tak zářil na jeho tváři,

že ho podle tohoto znamení poznal každý, i ten kdo ho předtím nikdy neviděl.

Křesťanství není nepřítelem lidského těla.

Když svatý Pavel mluví o těle

neznamená to hmotný prvek naší osoby Bohem stvořený jako dobrý.

Slovem „tělo“ se u apoštola Pavla označují odstředivé a hříšné sklony,

kteří kladou odpor působení Ducha svatého, jak v nitru člověka, tak ve světě.

Tento odpor vůči Duchu svatému jako důsledek hříchu

není jen v těle, ale především v duši.

Proto nás nepřekvapuje, když se řekne,

že duše hříšníků jsou tělesné a že prvním tělesným je sám ďábel, i když nemá tělo.

Od té chvíle, kdy jsme přijali Ducha svatého do svých srdcí,

už nesmíme žít podle těla.

Ti, kdo žijí, jak chce tělo, usilují jen o věci tělesné,

kdo však žijí, jak chce Duch svatý, usilují o věci duchovní.

Snahy lidí tělesných vedou ke smrti.

Snahy lidí duchovních vedou k věčnému životu.

Hod Boží Svatodušní, kardinál Špidlík

Babylonská věž, Jakubův žebřík, posvěcení Šalomounova chrámu, vtělení v Nazaretě, seslání Ducha Svatého v Jeruzalémě

Ve vyprávění o **Babylonské věži** jde o to, že lidé se nedokáží domluvit. Jde o snahu, která od nepaměti inspirovala, inspiruje a bude i v budoucnosti inspirovat snahy lidského pokolení: sjednotit všechny národy v jednom království: „aby mluvili jedním jazykem“ – nebo moderně globalizace.

K tomu je zapotřebí jedné ideje, jejímž výrazem je chrám–věž, jehož vrcholek se dotýká nebe.

Příkládá se mu absolutní hodnota, které se všichni, i ve svém myšlení, musí podřídít.

A výsledek je vždy tentýž: tragický zmatek a rozdělení, války jedněch proti druhým. V dějinách vyvoleného národa se uskutečňuje opačná idea.

Abrahámovi synové, prostý kočovný kmen, nemají vůbec touhu nebo sen založit království, jež by sjednotilo všechny lidi pod jejich vládou. Avšak sám Bůh je vyvolil, aby svým postupným sestupováním na zem, mezi svůj lid, dosáhl tohoto cíle.

Jakub, chudý kočovník, utíkal před svým bratrem. Spal na holé zemi, pod hlavu si dal kámen jako podušku. „Měl sen. Hle, na zemi stojí **žebřík**, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. Nad ním stojí Hospodin a praví: Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce...V tobě a v tvém potomstvu dojdou požehnání všechny čeledi země“. Čeho chtěli lidé marně dosáhnout svým úsilím, svou pýchou, to se uskuteční mocí Boha, který sestoupí na zem. Bůh navštěvuje svůj lid, pomáhá mu, přebývá mezi svými vyvolenými.

Šalomoun postavil chrám, ale Hospodinova velebnost naplnila chrám svou přítomností na Šalomounovu prosbu. Tedy ne kvůli dílu jeho rukou, ale kvůli pokorné prosbě.

Anděl Gabriel byl poslán do města Nazareta k dívce, která se jmenovala Maria.

Bůh sám navštěvuje Marii, stává se člověkem,

aby se narodil jako pravý Bůh a pravý člověk v prostoru a času, a aby všem přinesl spásu.

O letnicích sestoupil Duch svatý, když apoštolové byli shromážděni ve večeradle a jen se modlili a čekali. Mohlo by se říci – nečinně čekali.

Podstatná zvěst letnic je: přijmi, co se ti nabízí!

Podříd' se Tomu, kdo ti dává žít ve svém království.

To nejtěžší pro dnešní dobu je výzvou a svědectvím dnešní slavnosti:

poslechni Boha, který se ti zjevuje, který tě naplňuje mocí, silou a požehnaním.

To je lék na vzpouru proti Bohu i proti lidem pro každého z nás – poslechnout, podřídít se.

Vždyť ona vzpoura je výrazem našeho zmatení:

zmatení o cíli našeho života, zmatení o prostředcích, které máme použít na cestě k cíli.

Všimněme si, jak to všechno postupně zapadá do sebe jako kamínky do mozaiky naší víry:

Babylonská věž, Jakubův žebřík, posvěcení Šalomounova chrámu,

vtělení Božího Syna v Nazaretě, seslání Ducha v Jeruzalémě.

Slavnost Seslání Ducha svatého Pojednání o lásce k Bohu, strana 539, sv. František Sáleský

Duch svatý chce učinit naši duši poddajnou,
poslušnou a podrobenou božskému vedení a nebeským vnuknutím.
Jsou to zákony jeho lásky,
v jejichž zachovávaní spočívá nadpřirozená blaženost
tohoto přítomného života.

K tomu slouží těchto sedm darů Ducha svatého:

1.Moudrost není ničím jiným než láskou,
která cítí, okouší a dozvídá se, jak dobrotivý a laskavý je Bůh.

2.Rozumnost není ničím jiným než láskou,
která zaměřuje svou pozornost na to,
aby pronikla krásu věroučných pravd a mravoučných zásad,
aby v nich poznala Boha, jaký je sám v sobě;
a pak sestoupila zn těchto výšin a poznávala jej také v jeho tvorech.

3.Vědění není nic jiného než láska,
která naši pozornost zaměřuje na to,
abychom poznali sami sebe i ostatní tvory,
a tím došli k dokonalejšímu poznání služby, kterou jsme povinni vůči
Bohu.

4.Rada je láska,
která působí, abychom byli pečlivějšími, pozornějšími a způsobilejšími
ve volbě vhodných prostředků, jak Bohu svatě sloužit.

5.Síla je láska,
která povzbuzuje srdce,
aby vykonala to, co rada rozhodla, že se musí vykonat.

6.Zbožnost je láska,
která nám ulehčuje práci a vede nás k tomu,
abychom se věnovali skutkům, které se líbí Bohu – srdečně, rádi a s
důvěrou.

7.Bázeň je láskou,

kteřá působí, že se vyhýbáme tomu, co se nelíbí božské vznešenosti.

Láska se nám stává ***Jakubovým žebříkem***, jehož stupni je sedm darů Ducha svatého, po nichž andělstí lidé vystupují vzhůru k všemohoucímu Bohu, aby spočivali na jeho Srdci; a po nichž sestupují dolů k zemi, aby vzali bližního za ruku a také přivedli do nebe.

Slavnost Soslání Ducha svatého papež Benedikt XVI. a kardinál Špidlík

Většina velkých církevních svátků sahá svými kořeny do víry Izraele. Svátky Izraele mají zase svůj původ ve svátcích přírodních náboženství, rolnického nebo kočovného světa.

Z něho se vyvíjelo postupně vše jedinečné a nové starozákonního náboženství. Takto přicházející dny pokrývá nános dlouhé historie, a právě to je na nich krásné: vyvádějí nás z povrchnosti a uspěchanosti našeho každodenního života a volnočasových aktivit, které nám připadají stále víc nudnější, protože se setkáváme jen s tím stále stejným, s našimi vlastními vynálezy, a nedaří se nám podniknout výlet do zcela jiného a nového, o němž neustále sníme. Křesťanské svátky jsou více než volno.

Když otevřeme oči, setkáváme se o svátcích s oním zcela novým; s kořeny našich dějin, prazkušnostmi lidstva; a skrze ně s věčnou láskou, která je pro člověka tou pravou slavností. Nejstarším předchůdcem slavnosti Letnic jsou dožitky.

V měsíci květnu v Palestině dozrávalo obilí a Letnice byly díkůvzdáním za úrodu pšenice.

Člověk vnímá plodnost, která se odehrává v souhře nebe a země, jako zázrak, ze kterého žije a ví, že vděčnost je ta pravá odpověď na tento zázrak. Tak se mění žeň ve slavnost.

Náš obraz světa se dnes bohužel stává schizofrenním. Při slovech Duch svatý myslíme jen na křesťanskou niternost a při žni pouze na techniku a trh.

Církev se o Letnicích modlí: „Když sešleš svého Ducha, obnovuješ tvář země.“ Těmito slovy se myslí Duch Stvořitel,

kteřý svět povolal do života a svět v životě uchovává.

Duch svatý, který sestoupil na apoštoly je tentýž Duch, který stvořil svět.

Problémy naší doby spočívají z velké části v tom,

že svět vnímáme už jen jako hmotu a hmotu pouze jako materiál pro svou produkci.

Letnice by pro nás měly být svátkem díků za stvoření, rozpomenutím se na tvořivý rozum,

který se v nádheře světa zároveň projevuje jako tvořivá láska.
Na tomto pozadí lze pak porozumět také tomu,
proč se v Izraeli Letnice staly připomínkou příchodu na Sinaj
a svátkem Smlouvy, která Izraeli v podobě zákona ukázala směr.
Duch svatý seslaný apoštolům o letnicích v Jeruzalémě
je stejný Duch Stvořitel, který povolal svět k životu
a také stejný Duch, který se smlouvou na Sinaji stal slovem.

Slavnost Seslání Ducha svatého

Lallemant, Spiritualita srdce, (str. 149n): VII. Článek: Dar Bázně Boží

Duch svatý vlévá **dar bázně Boží** do lidské duše,
aby ji udržoval v patřičné úctě před majestátem Pána,
v závislosti a podřízení se Jeho vůli tím,
že ji oddálí ode všeho, co by se mohlo Bohu nelíbit.

Tento dar je základem všech ostatních,
protože první krok po cestě Pána je útěk před zlem,
což je hlavním účinkem tohoto daru.

Skrze svatou bázeň Boží se dojde k vznešenému daru moudrosti.

Člověk začíná vychutnávat Boha, když pociťuje bázeň;
moudrost pak onu bázeň zdokonalí.

Chut', kterou člověk zakouší pro božské věci,

činí bázeň z Pána láskyplnou, čistou a prostou jakéhokoliv osobního
zájmu.

Účinky tohoto daru jsou:

- vlévat do duše *habituální* rozvahu;
- mít vyostřenou hrůzu z nejmenších urážek Pána
a stále předsevzetí vyhnout se jakéhokoliv příležitosti;
- pokorná zkroušenost,
schází-li nebo upadne-li se do nějaké nedokonalosti.
- pozorná bdělost,
aby se brzdily nezřízené náklonnosti smyslových chutí,
a nadto častější vcházení do sebe,
aby se kontroloval vnitřní stav a vidělo se,
co se tam odehrává proti věrnosti dokonalé službě Bohu.

Je velkým klamem, jak si to někteří myslí, že po dobré generální zpovědi už není nutné se mít na pozoru, aby se člověk vyhnul nejmenším hříchům, nejlehčím nedokonalostem a nejnepatrnějším úchylnkám srdce, prvním hnutím. Zlo toho, kdo zastává tento názor (kvůli *skryté nedůvěře*, že by mohl dosáhnout větší dokonalosti), vnuká obvykle jiným tytéž city a jedná podle tohoto širokého měřítká také při vedení duší; v tom se značně klame. Vždycky je nutná taková jemnost svědomí, tak velká přesnost, abychom byli neoblomní vůči nejmenší chybě tím, že potřebe a vykořeníme ze srdce i ty nejmenší nepořádky.

Bůh má plné právo na službu s tak dokonalou věrností, a proto nám poskytuje své milosti, s nimiž jsme povinni spolupracovat. Nikdy nedosáhneme dokonalé *čistoty* srdce, nebudeme-li cvičit takovou bdělost nad všemi hnutími srdce a myšlenkami, která nedopustí, aby nám něco uniklo (abychom o tom mohli vydat počet Bohu a k Němu to ve slávě vrátit). Pak během týdne vykonáme jen málo vnějších nebo vnitřních úkonů, které by neměly milost jako svůj princip. Dochází k tomu při překvapení a v určitém odstupu, protože naše vůle by měla být tak spojená s Bohem, aby dokázala takové úkony potlačit již při jejich vzniku. Jen zřídka kdy zcela zvítězíme nad svými nezřízenými hnutími; ještě jsme nezdolali jedno a už nám jiné uniká. Jindy zase první v nás zanechá nějakou stopu pro nedostatek pozornosti, nebo proto, že jsme s dostatečnou rozhodností nekladli odpor. Proto jedna z velkých milostí, jakou nám Bůh může v tomto stavu poskytnout (a o kterou máme prosit s větší naléhavostí): abychom byli tak bdělí nad svým srdcem, že si nedáme podstrčit ani nejmenší nezřízené hnutí bez toho, že bychom si to uvědomili a okamžitě napravili. Ve skutečnosti mám totiž, aniž si to uvědomujeme, uniká nezměrné množství hnutí. Sotvaže si člověk uvědomí, že spáchal hřích, je třeba jej ihned litovat, a to i z obavy, aby se hřích nestal překážkou pro milosti, jež má Pán pro nás připravené. To neúprosně nastává, zanedbáváme-li povinnost lítosti. To vše konáme kvůli samotnému Pánu, nikoliv proto, že se tak „nějak má dělat“. Někteří ani nepotřebují zvláštní zpytování svědomí, neboť kráčí stále ve světle Ducha svatého, který je vede. A tak nejmenší poklesek si uvědomí a hned se pokárají. Ale takových duší, které konají takřka stále zvláštní zpytování svědomí, je velmi málo. Dar bázně může v duši narazit na přehnané obavy, a ty duši škodí tím, že brání sdílení a účinkům, které by v ní působila božská láska, kdyby duši nenašla ochromenou a ztuhlou strachem.

Nectnost opačná daru bázně je duch domýšlivosti, nezávislosti a arogance, kvůli nimž člověk nechce být ničemu podroben, bez skrupulí hřeší a malých chyb si nevšimá; objevuje se v přítomnosti Boha s malou úctou a dopouští se četných neuctivostí; tím, že pohrdá Jeho vnuknutími, opomíjí příležitosti, jež se naskytují, aby se cvičil v ctnostech a tráví svůj život ve vlažnosti a roztržitosti. Domnívá se, že je maličkost nějaká ta neužitečná myšlenka, nějaké slovo řečené lehkomyšlně, nějaký úkon, jež předtím nebyl posvěcen správným úmyslem. To by byla pravda ve stavu čiré přirozenosti.

Avšak po našem povýšení do nadpřirozeného stavu, které nám zasloužila vzácná oběť Božího Syna (jelikož *každé chvíli našeho zkoušeného života odpovídá celá věčnost* a naše nejmenší úkony zasluhují vlastnění nebo ztrátu slávy, o které lze v jistém smyslu říci, že je nekonečná, protože trvá věčně), je třeba uznat, že pro naši nedbalost a zbabělost jdeme vstříc nevyčísitelným ztrátám, protože nám chybí nepřetržité přilnutí našeho srdce k Bohu. Přesvědčme se tedy konečně jednou, že naše vnější skutky jsou pouze citelná část, tělo; zatímco úmysly a nitro jsou živou částí a souvisejí s duší. Cesta vlažnosti je pokropena těžkými nebezpečími; člověk si nikdy neuvědomí, jak velkou škodu si činí. Vždy si připomínejme, že obvykle po nějakou dobu snášíme hříchy, jichž se dopouštíme bezostyšně. Jestliže v nich setrváváme, může se přihodit, že pro spravedlivé potrestání Pána upadneme nepochybně do hříchu smrtelného, nebo že se ocitneme v nějaké spletité záležitosti, jako například, že se staneme obětí nějaké černé pomluvy, kterou však, i když není oprávněná, Bůh dopustí, aby potrestal něco z naší minulosti, nač už ani nepomyslíme. Svatý Efrém byl v mládí uvězněn kvůli nějakému přečinu, a něž byl neprávem považován odpovědným. Naříkal před Pánem a odvolává se na svou nevinu, zdálo se, že obviňoval Boží Prozřetelnost, jako by na něho zapomněl.

Zjevil se mu však anděl a říká:
*Vzpomínáš si ještě na škodu,
kterou jsi způsobil jednomu chudému venkovanovi,
když jsi mu házením kamenů zabil krávu:
Jak jsi toho litoval a jak jsi ten hřích napravil?
Bůh tě vysvobodí z vězení za dva týdny.*

*Ostatně nejsi jediný nevinný, zavřený v tomto žaláři.
Také tamten a ten druhý jsou nevinní za zločin,
z něhož jsou obvinění; oni však spáchali jiné, které jsou nicméně,
i když si jich nevšímá lidská spravedlnost,
potrestány spravedlností Boží.
Soudcové je odsoudí za viny, jež jsou jim falešně přičítány;
avšak dopouští to Bůh, aby byl vykonán takový rozsudek
jako trest za jisté tajné viny, které zná jen On.*

Hrozná jsou rozsudky Pána.

Protože nám dal povolání k nejvyšší dokonalosti,
když tedy vidí, že po dlouhém čekání mu nadále odporujeme,
zbaví nás milostí, které nám byly určeny, a odejme také ony již udělené,
a někdy nás může vytrhnout z této země předčasnou smrtí,
abychom neupadali do ještě horších neštěstí.

To se často stává řeholníkům, kteří žijí ve vlažnosti a nedbalosti.

Blahoslavenství, jež odpovídá daru bázně, je první:

Blahoslavení chudí v duchu (Mt 5,3), protože nahost ducha,
jež zahrnuje oprostění se od touhy po počtách a časných dobrech,
je nutným následkem dokonalé bázně z Boha.

Bázeň je týmž duchem, který nás vede k tomu,

abychom se plně podrobili Pánu a velice si vážili pouze Boha,

pohrdající vším ostatním; duch, který nám nejen brání zpyšnět v nitru a
hledat svou výtečnost, nýbrž i vyvyšovat se nad druhé a vyhledávat
pohodlí, blahobyť a pozemská bohatství.

Plody Ducha svatého, vlastní tomuto daru,

jsou skromnost, umírněnost a láska.

Nic totiž nepřispívá ke skromnosti tak,

jako láskyplná úcta k Bohu, vnuknutá synovskou bázní.

A kromě toho umírněnost a čistota,

jež odstraňují nebo ukázníují užívání životního pohodlí a tělesných rozkoší,
přispívají spolu s darem bázně Boží k tomu,

že je držena na uzdě žádostivost.

Hod Boží Svatodušní

Ačkoli se člověk frustrovaný svým životem cítí vydán na pospas sám sobě, Bůh na něho přesto nezapomíná.

Zmrtvýchvstalý Ježíš přichází ke svým učedníkům bez ohledu na zamčené dveře.

Dveře zavřené ze strachu před druhými a jakákoli podoba sebeobrany nepředstavují pro Ježíše naprosto žádnou překážku.

Kristus v nás dokáže překonat jakoukoli bariéru.

Přichází bez ohledu na zamčené dveře, uzavřená srdce a smysly.

Bůh může vstoupit do každého člověka,

do každé lidské duše a proniknout přes všechny bariéry a překážky.

Ježíš nic v člověku neláme, ale prochází, proniká, protože je Pán.

Přichází k člověku vždy jako do vlastního příbytku.

Prvním darem, který přináší ustrašeným učedníkům je pokoj.

Čím více nepokoje, zmatku a strachu v sobě chováme,

tím déle a usilovněji se zaposlouchávejme do Ježíšových slov.

Prosme Ho, aby Jeho slova pronikla do našich smyslů a srdcí.

Prosme o hlubokou víru,

že tento pozdrav není jen zdvořilostní frází, ale Kristův dar.

Pán nám touží darovat vnitřní pokoj srdce a mysli.

Svým učedníkům pokoj nejen přeje,

ale spíše je milostí svého pokoje zahrnuje.

Jako mě poslal Otec, tak já posílám vás.

Konečný smysl vtělení Božího Syna a jeho skrytého života,

povolání učedníků, tří let veřejného působení,

jeho utrpení, smrti na kříži a zmrtvýchvstání je toto poslání:
Ježíš nepřišel kvůli sobě samému, nýbrž pro všechny lidi.
Učedníci nejsou povoláni pro sebe, ale kvůli těm, ke kterým je Ježíš posle.
Panování Vzkříšeného nad živými i mrtvými je možné pouze tehdy,
když všichni *živí* (žijící v milosti) i *mrtví* (žijící v hříchu)
přijmou milost odpuštění a smíření vyslouženou pro ně na kříži.
Proto posílá Ježíš své učedníky ke všem lidem,
aby mohli zvěstovat Radostnou zvěst o odpuštění jejich nepravostí.
Dnes jsou vyzbrojeni mocí z výsosti, aby tito kdysi ustrašení a zmatení
učedníci vytvořili nové společenství Církve.
Ta hlásá evangelium obrácení a odpuštění hříchů až na sám konec světa.

Hod Boží Svatodušní

1. Příchod Ducha svatého vnímá ucho jako hukot bouře, a oko jako planoucí oheň.
Vnější jevy pomíjejí, zůstává nová skutečnost:
z malého, ustrašeného hloučku učedníků se stala světová misijní církev.
A to se děje i dnes, vždy znovu a nepochopitelně.
Otázka zní: Nejsme příliš závislí na vnějších projevech Ducha svatého?
Také chceme vidět oheň, slyšet hukot, a křtít zástupy následovníků.
Spíše, než na tyto vnější pomíjivé jevy se soustředíme na přítomnost Ducha
svatého.
Buďme vnímaví k Tomu, který jedná.
Bůh ve svém jednání nedbá na naše představy!

2. Jeden Duch, jeden Pán, jeden Bůh. Povýšený Pán posílá svého Ducha,
a v jeho síle jsme schopni pochopit a vyznat: Ježíš Kristus je Pán.
Tento Duch působí také rozmanitost darů, úřadů a schopností v Církvi.
Všichni patříme k sobě, do jednoho těla, s rozličnými dary.
Soustředme se tedy na ty dary, které jsme my sami dostali,
abychom byli užiteční druhým.
Nezkoumejme a nekritizujme dary, schopnosti a nedostatky druhých.
Hleď si svého! Buď sám sebou, pak budeš přínosem pro druhé.
Všechny, co máš, skutečně měj! Buď si vědomý svých obdarování
a užívej je k prospěchu druhých i k prospěchu svému.

3. Velký pátek, Velikonoce, nanebevstoupení a letnice – tak slavíme
jediné velikonoční tajemství Ježíšova povýšení a našeho vykoupení.
Seslání Ducha svatého patří k Velikonocům,

vždyť o Duchu svatém hovoří Ježíš hned v den svého zmrtvýchvstání.
Jeho pozdrav je POKOJ, a jeho darem je RADOST.
To jsou plody Ducha svatého.
Duch svatý je největším velikonočním Darem,
který v sobě zahrnuje všechny ostatní.
On navždy spojuje učedníky se zmrtvýchvstalým Pánem,
sjednocuje je navzájem a vytváří nový svět tím, že odpouští hříchy.
Všechno je dotaženo až k poslednímu člověku:
každého uchvacuje Duch svatý na prvním místě tím,
že zprostředkuje odpuštění hříchů.

Journet **Seslání Ducha svatého**

Duch svatý nás postupně naučí všemu.

Duch svatý nic nepřidává, nemění a nenahrazuje
z viditelného díla Kristova.

Posláním Ducha svatého je otevřít naše srdce,
aby chápalo viditelné dílo spásy uskutečněné Kristem.

Bohu Otci připisujeme stvoření.

Bůh Syn nás vykoupil.

Duch svatý nezakládá

třetí viditelný (postkřesťanský nebo nadkřesťanský) svět.

Duch svatý odmítá na sebe vzít lidskou tvář,

a tím k sobě strhnout pozornost.

Jedinou touhou Ducha svatého je působit na duši tak,

abychom za viditelným dílem ostatních dvou božských osob Otce a Syna
byli schopni rozeznat pozvání k lásce.

Neviditelný Duch nás vždy přivádí k viditelnému Kristovu dílu.

Podle toho se pozná.

Ježíš udělal věci dokonale co se týká podstaty církve,

ale nikoli co se týká rozšíření církve.

To je úkol Ducha svatého a apoštolů.

Apoštolové mohou dělat ještě větší věci než Ježíš-samozřejmě
nikoli co do hloubky (ta je už dána v plnosti), ale co do rozsahu.

To, co Ježíš soustředil do malé skupinky shromážděné kolem jeho kříže,
to mají apoštolové nést až na konec světa.

Duch svatý nám postupně oznamuje, co má přijít.
Tím nejsou myšlena fakta dějin lidstva,
ale tajemství našeho nadpřirozené určení.
Ježíš je jediný prostředník mezi Bohem a lidmi.
Avšak v Kristu uskutečněné vykoupení je světlem uprostřed trní,
přitahuje nás a současně nás léká.
Teprve až přijde Duch svatý, dá nám přijmout Kříž.
Velkodušné lidi dokonce naučí jásat nad Křížem.